ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci jednal dne 17. dubna 2024 ve veřejném zasedání v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Konrádové a soudkyň JUDr. Michaely Burešové a Mgr. Jany Jelénkové o odvoláních **obžalovaného Radka M.**, narozeného xxx, a **poškozené První olomoucké investiční a. s.** proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 19. 10. 2023, č. j. 6 T 109/2021-707, a rozhodl

takto:

I. Z podnětu odvolání obžalovaného Radka M. **se** podle § 258 odst. 1 písm. b), e) trestního řádu napadený rozsudek **zrušuje** v celém rozsahu a za podmínek uvedených v § 259 odst. 3 písm. a) trestního řádu **se** obžalovaný

Radek M., narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx, t.č. xxx,

nově uznává vinným, že

v úmyslu získat neoprávněný majetkový prospěch uzavřel dne 29. 8. 2018 v Prostějově se společností První olomoucká investiční a.s. zastoupenou Ing. Janou L. smlouvu o zápůjčce, na jejímž základě mu byla poskytnuta peněžitá zápůjčka ve výši 1.000.000 Kč, přičemž se zavázal tuto zápůjčku splatit do 31. 8. 2020 a platit měsíční úrok ve výši 2,3% z aktuálně dlužné výše zápůjčky, kdy podmínkou pro vyplacení zápůjčky bylo zajištění dluhu zástavním právem k bytové jednotce č. xxx nacházející se v bytovém domě č. p. xxx na ulici xxx v xxx, která byla v podílovém spoluvlastnictví jeho matky Dany P. a jejího tehdejšího manžela Petra P., přičemž dne 3. 9. 2018 předal v xxx, na ulici xxx Ing. Janě L. smlouvu o zřízení zástavního práva, na níž však padělal nebo nechal padělat podpisy zástavců Dany a Petra P., jakož i ověřovací doložku s razítky České pošty, s.p., a tyto podpisy i ověřovací doložky vědomě vydával za pravé, čímž ze společnosti První olomoucká investiční a.s. vylákal částku ve výši 1.000.000 Kč a následně provedl sedm plateb

smluvního úroku v celkové výši 154.100 Kč, kdy tímto svým jednáním způsobil poškozené společnosti První olomoucká investiční a.s., IČ: 47673397, se sídlem Hynaisova 554/11, 779 00 Olomouc, škodu ve výši 1.000.000 Kč a dále v důsledku provedení neoprávněného zápisu zástavního práva k předmětnému bytu do katastru nemovitostí způsobil vážnou újmu na právech spoluvlastníka bytu Petra P., když bez vědomí a souhlasu spoluvlastníků bytu Dany a Petra P. zatížil nemovitost v jejich spoluvlastnictví zástavním právem až do výše 1.000.000 Kč s příslušenstvím,

tedy:

- sebe obohatil tím, že uvedl někoho v omyl, a způsobil tak na cizím majetku značnou škodu,

- jinému způsobil vážnou újmu na právech tím, že uvedl někoho v omyl,

čímž spáchal

- zločin podvodu podle § 209 odstavce 1, odstavce 4 písmene d) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „trestního zákoníku"),

- přečin poškození cizích práv podle § 181 odstavec 1 písmeno a) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 209 odstavce 4 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 1 trestního zákoníku k **úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 (dvou) let.**

Podle § 84 trestního zákoníku za podmínek uvedených v § 81 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu **podmíněně odkládá a současně se nad obžalovaným vyslovuje dohled.**

Podle § 85 odst. 1 trestního zákoníku se stanoví **zkušební doba v trvání 3 (tří) let.**

Podle § 85 odstavce 3 trestního zákoníku **se** obžalovanému **ukládá**, aby ve zkušební době podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

Podle § 229 odstavec 1 trestního řádu se poškozená První olomoucká investiční a.s., IČ: 47673397, se sídlem Hynaisova 554/11, Olomouc, odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II. Podle § 256 trestního řádu **se** odvolání poškozené První olomoucká investiční a.s. **zamítá.**

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 19. 10. 2023, č. j. 6 T 109/2021-707, byl obžalovaný Radek M. uznán vinným zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku a přečinem poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a) trestního

zákoníku, kterých se měl dopustit tak, jak je popsáno ve skutkové větě výroku napadeného rozsudku. Podle § 209 odst. 4 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 roků a 6 měsíců. Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byla poškozená společnost První olomoucká investiční a.s., IČ: 47673397, se sídlem Hynaisova 554/11, Olomouc, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Tento rozsudek nenabyl právní moci, neboť byl napaden včas podanými odvoláními obžalovaného Radka M. a poškozené První olomoucké investiční a.s.

3. Obžalovaný Radek M. podal odvolání proti všem výrokům napadeného rozsudku, které prostřednictvím obhájce odůvodnil tak, že namítá, že bylo porušeno jeho právo na obhajobu a došlo k porušení ustanovení, jimiž má být zajištěno objasnění věci, a tato pochybení mají vliv na správnost a zákonnost napadené části rozsudku. Obžalovaný dále namítá nesprávnost napadeného rozsudku spočívající v tom, že tento trpí vadami, zejména nejasností a neúplností skutkových zjištění, dále že se soud dosud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, jsou zde pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, a také rozsudek soudu I. stupně napadá z důvodu, že v přezkoumávané části rozsudku bylo porušeno ustanovení tr. zákona, a současně je zřejmé, že jsou zde dány pochybnosti o správnosti skutkových zjištění a bylo by třeba důkazy opakovat a zejména provádět další důkazy. Podle obžalovaného jsou tak dány důvody pro zrušení napadeného rozsudku dle ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) b), c) d) tr. řádu. Obžalovaný je nadále přesvědčen, že nedošlo k prokázání subjektivní stránky žalovaných trestných činů, a jak bude podrobněji rozvedeno dále, je nalézací soud v závěrech ohledně úmyslu obžalovaného nejednoznačný a v některých částech i nesrozumitelný. Byť si je obhajoba vědoma aktuálního právního stavu této trestní věci po vrácení soudu I. stupně Nejvyšším soudem ČR usnesením ze dne 5. 4. 2023, č.j. 7 Tdo 226/2023-466, kdy dovolací soud výslovně uložil zabývat se pouze subjektivní stránkou trestného činu, nebude možno odhlédnout i od smluvních ujednání ve smlouvě o půjčce mezi obžalovaným a poškozenou společností a od způsobu, jakým měl být zajištěn závazek vrátit půjčku. I to úzce souvisí s údajným úmyslem obžalovaného půjčit si částku 1 mil. Kč a tuto nevrátit. Již na úvod nelze nezmínit, že uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody nalézacím soudem, který původně rozhodl o potrestání obžalovaného trestem kratším a podmíněným, se jeví jako zcela nepřiměřené a převzaté z dřívějšího rozsudku odvolacího soudu, což ostatně nalézací soud přímo uvádí. K subjektivní stránce s ohledem na závěry Nejvyššího soudu ČR a provedené dokazování obžalovaný uvádí, že nalézací soud uvádí v bodě 20. na str. 8 odůvodnění rozsudku, že o*bžalovaný svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty jednak přečinu poškození cizích práv podle § 181 odstavec 1 písmeno a) trestního zákoníku, jednak zločin podvodu podle § 209 odstavce 1, odstavce 4 písmene d) trestního zákoníku, neboť sebe obohatil tím, že uvedl někoho (společnost První olomoucká investiční a.s., se kterou uzavřel smlouvu o zápůjčce) v omyl, a způsobil tak na cizím majetku škodu ve výši 1 000 000 Kč, tedy ve smyslu § 138 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku značnou škodu. Společenská škodlivost jednání spočívá v porušení zájmu společnosti na ochraně majetku. Z povahy samotného jednání se pak podává, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém.* Oproti tomu soud I. stupně na jiném místě odůvodnění rozsudku (konkrétně na str. 13, bod 28.) uvádí, že *obžalovaný si tedy musel být vědom své finanční situace, která byla s ohledem na množství dluhů obžalovaného nepříznivá již dlouhodobě, a nemožnosti hradit sjednané splátky, přičemž zavinění obžalovaného ve vztahu ke způsobenému následku je shledáno minimálně ve formě úmyslu nepřímého.* Závěry soudu týkající se naplnění subjektivní stránky trestného činu nemohou být z logiky věci alternativní. Není tedy možno současně dospět k závěru, že pachatel se dopustil trestného činu v úmyslu „minimálně nepřímém“, nebo případně přímém. Pro každou z variant úmyslu musí logicky svědčit jiné skutkové závěry, protože při přímém úmyslu pachatel chce porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, kdežto u úmyslu nepřímého pachatel ví, že svým jednáním může porušení či ohrožení způsobit, a pro případ, že se tak stane, je s tímto srozuměn. Jak ostatně konstatoval Nejvyšší soud ČR v této věci, bylo úkolem nalézacího soudu zjistit, jaký byl vnitřní vztah

obžalovaného primárně k následku, tedy k poškození společnosti První olomoucká investiční a.s. Jinými slovy, okresní soud se měl znovu zabývat tím, zda bylo již v okamžiku sjednání a poskytnutí půjčky úmyslem obžalovaného zapůjčené finanční prostředky nevrátit. Dovolací soud také ve stručnosti shrnul, které skutečnosti mohou být pro vyhodnocení zavinění obžalovaného podstatné. Konstatoval, že *může být namístě vyhodnotit (aniž by Nejvyšší soud mohl činit konečné závěry) na jednu stranu okolnosti spočívající v počátečním plnění dluhu ze strany obviněného (sedm splátek v období od 1. 10. 2018 do 23. 5. 2019, tj. přes půl roku, viz odstavec 13. rozsudku soudu prvního stupně), následné snahy o refinancování při potížích s dalším plněním (tamtéž), stejně jako splacení předchozích dluhů nově obdrženými finančními prostředky (odstavec 2. rozsudku soudu prvního stupně) a podnikatelskou činnost obviněného v obchodu s paletami, v jejímž rámci měl nejméně část získaných finančních prostředků použít, tedy myslitelné podnikatelské vyhlídky, což by mohlo svědčit o snaze a úmyslu obviněného plnit své závazky, na stranu druhou by v otázce nepřímého úmyslu v neprospěch obviněného mohly mluvit jiné indicie, zejména exekuce vedené vůči jeho osobě, ale i to, že část zapůjčených peněz obviněný neinvestoval, nýbrž je použil na splacení předchozích dluhů, což se (s ohledem na negenerování jakékoli zisku) může jevit jako komplikace pro splacení nového dluhu; svůj nepochybný význam (stran tohoto znaku) může mít i soudy akcentovaná skutečnost v podobě užití padělaných podpisů na smlouvě o zřízení zástavního práva.* Z odůvodnění rozsudku nalézacího soudu je zřejmé, že tento jednostranně akcentoval pouze skutečnosti zmiňované dovolacím soudem jako potenciálně svědčící v neprospěch obžalovaného, aniž by však úplně vyhodnotil důkazy a skutečnosti, ze kterých naopak vyplývalo, že R. M. neměl žádný úmysl finanční prostředky nevrátit poškozené společnosti. Zjednodušeně řečeno, okresní soud i nadále dovozuje úmysl obžalovaného především ze skutečnosti, že údajně zfalšoval či nechal zfalšovat podpisy na zástavní smlouvě, která měla zajišťovat poskytnutou půjčku, dále že finanční prostředky částečně použil na splacení přechozích půjček, bylo proti němu vedeno více exekucí a konečně že údajně nemohl ani očekávat reálný příjem z podnikatelské činnosti. Přes relativní obsáhlost a detailnost odůvodnění rozsudku nelze nezmínit, že zjištění soudu především k otázce možnosti zajištění si příjmů z několika různých aktivit obžalovaného a dosažení návratnosti investic a zisku při obchodech s paletami zůstala na půli cesty. Soud totiž konkrétně nezjistil a nehodnotí, jaká část prostředků byla použita na podnikatelskou činnost obžalovaného, nebo přesněji řečeno společností, v kterých působil, a jaké byly skutečné výsledky tohoto podnikání. Soud se zaměřil na útržky z činnosti těchto společností, z kterých dovodil, že jejich podnikání bylo dopředu odsouzeno k nezdaru. Zejména se jedná o hodnocení zpráv od společnosti Stanislav Hovězák s.r.o., která sdělila soudu, že *s obžalovaným realizovali první dodávku europalet v prosinci 2017, došlo však k dodávce jediné a následně již tato společnost neměla zájem europalety od obžalovaného odebírat, a to právě z důvodu nekvality dodávky. Společnost PALSERVIS, s.r.o. pak soudu sdělila, že od obžalovaného odebrali europalety na podzim roku 2017, následně v listopadu 2017 ukončili spolupráci z důvodu nedodržení kvality dodaných europalet. Tedy skutečnost, že z Ukrajiny dovážené europalety trpí vadami a nedosahují potřebné kvality, byla obžalovanému známa již před uzavřením smlouvy o zápůjčce, neboť již v roce 2017 s ním dva odběratelé z tohoto důvodu ihned po první dodávce ukončili spolupráci, tato skutečnost nebylo pro obžalovaného nová v době po uzavření smlouvy o zápůjčce.* Z toho soud zřejmě usuzuje, že obžalovaný nemohl předpokládat, že dosáhne návratnosti vložených prostředků, nota bene jejich zhodnocení. Nalézací soud proto patrně dovozuje, že obžalovaný tak měl být srozuměn s tím, že způsobí společnosti První olomoucká investiční a.s. škodu, protože jí nebude schopen vrátit poskytnuté prostředky. Je také nutné uvést, že okresní soud věnuje velkou pozornost skutečnostem, které nastaly dlouhou dobu poté, co se měl stát skutek, který je předmětem tohoto řízení. Zejména se jedná o dvě insolvenční řízení, zahájená v roce 2020, resp. 2022, oproti datu údajného protiprávního jednání obžalovaného, tedy 29.8.2018, aniž by však vyhodnotil schopnost a možnost Radka M. vrátit finanční prostředky poškozené právě zpětně ke dni uzavření (poskytnutí) zápůjčky. Soud pouze povšechně vyjmenovává některé další závazky obžalovaného, které zjistil z insolvenčního spisu a přihlášek pohledávek. To však nedává ucelený obraz o tom, jaká mohla a měla být představa obžalovaného o jeho schopnosti vrátit půjčku v dohodnuté lhůtě samozřejmě k okamžiku, kdy si bral půjčku od poškozené. To je přitom podstatné z hlediska údajného srozumění obžalovaného s následkem. Lze opětovně odkázat např. na judikaturu Nejvyššího soudu, který uvádí, že *k naplnění zákonných znaků subjektivní stránky trestného*

činu podvodu podle citovaného ustanovení se v tomto případě vyžaduje, aby bylo prokázáno, že pachatel již v době půjčky jednal v úmyslu vypůjčené věci určené podle druhu, zejména peníze, buď vůbec nevrátit, nebo nevrátit je ve smluvené lhůtě, nebo jednal alespoň s vědomím, že věci určené podle druhu, zejména peníze, ve smluvené lhůtě nebude moci vrátit a že tím uvádí věřitele v omyl, aby se ke škodě jeho majetku obohatil. Jestliže teprve po uzavření smlouvy o půjčce vznikly překážky, které bránily dlužníkovi splnit závazek z půjčky a které nemohl v době uzavření půjčky ani předvídat, když jinak byl tehdy schopen závazek splnit, nebo jestliže byl sice schopen věci určené podle druhu, zejména peníze, vrátit ve sjednané lhůtě, ale z různých důvodů vrácení takových věcí, zejména peněz, odkládal, nebo dodatečně pojal úmysl takové věci, zejména peníze, vůbec nevrátit, pak jeho jednání nelze považovat za trestný čin podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku (srov. R 54/1967; dále R 15/1969, R 57/1978-III. a R 56/1994) (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 2049–2050). Pokud se nalézacímu soudu jako jeden z hlavních argumentů jeví nesporná existence dalších závazků obžalovaného, je třeba namítnout, že samotná skutečnost, že v době uzavírání zápůjčky jsou vůči dlužníku vedeny exekuce, není způsobilá osvědčit úmysl obžalovaného nevrátit zapůjčené prostředky. V tomto ohledu lze znovu poukázat na judikaturu Nejvyššího soudu, např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.4.2016, sp. zn. 7 Tdo 475/2016, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.10.2018, sp. zn. 4 Tdo 1310/2018, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.6.2019, sp. zn. 3 Tdo 607/2019, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11.2.2015, sp. zn. 3 Tdo 107/2015, dle které je třeba se vždy zabývat při posuzování úmyslu (vrátit/nevrátit zapůjčené prostředky) z pohledu subjektivní stránky trestného činu podvodu, konkrétní finanční situací obžalovaného, včetně všech jeho příjmů. Kdy ani skutečnost, že vůči obžalovanému je vedena exekuce, nemůže být bez dalšího důvodem pro konstatování úmyslu nevrátit peněžité prostředky, to ani ve formě úmyslu nepřímého, v případě má-li alespoň nějaký stabilní příjem, potažmo pokud má očekávatelnou návratnost z podnikání, byť tato je navázána do budoucna. Co se týče očekávaných příjmů obžalovaného, soud jeho obhajobu v podstatě smetl s tím, že o „nekvalitě" palet z Ukrajiny věděl již v roce 2017 a že společnost Stanislav Hovězák s.r.o. odmítla právě z tohoto důvodu další spolupráci, z čehož by bylo možno dovodit, že žádné příjmy nebylo možno ani do budoucna očekávat. V tomto si však soud zjevně protiřečí, nebo přesněji řečeno jsou jeho skutkové závěry značně nelogické a nevycházející z provedeného dokazování, když např. na str. 6 odůvodnění rozsudku soud popisuje, že *obžalovaný společnost kontaktoval opětovně v září 2018 pod záštitou společnosti HS INTERSPED s.r.o. se zájmem navázat na dodávku palet, přičemž došlo k realizaci dvou nákupů a poté bylo ze strany Stanislav Hovězák s.r.o. spolupráce opět ukončena. Spol. HS INTERSPED s.r.o. dodala této společnosti palety dne 5. 9. 2018 za částku 177 870 Kč, a dne 23. 10. 2018 za částku 181 767 Kč, v emailové komunikaci za společnost HS INTERSPED s.r.o. vystupuje obžalovaný (říjen, listopad 2018).* Dále soud na stejné straně odůvodnění rozsudku uvedl, že *z prohlášení Natálie H., že tato prohlásila, že jako jednatelka HS INTERSPED v roce 2018 nakupovala od září do prosince palety od Moravia Trucks Logistics s.r.o., nedokáže však již určit v jakém objemu. Z faktur mezi společností Moravia Trucks Logistic s.r.o. a HS INTERSPED s.r.o., že mezi těmito společnostmi bylo fakturováno za dodávku palet pravidelně v období srpen 2018 až prosinec 2018 (celkem 24 faktur).* Okresní soud dále konstatoval, že *ze smlouvy o spolupráci, že tuto uzavřel obžalovaný jako zprostředkovatel se společnostní Perfekcie Group s.r.o. jednající Jakubem S. dne 16. 11. 2018 (jednatelem společnosti byl do 15. 11. 2018 obžalovaný), jejím obsahem je, že „zájemce má zájem uzavřít Zprostředkovatel se touto smlouvou zavazuje vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost uzavřít smlouvu o operativním leasingu a zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli níže sjednanou provizi", přičemž v obsahu smlouvy dále není obsaženo jiné ujednání o provizi. Fakturou ze dne 18. 12. 2018 vyfakturovala společnost Perfekcie Group s.r.o. společnosti Moravia Trucks Logistic s.r.o. (nikoli obžalovanému) za zprostředkování operativních leasingů částku 73 810 Kč.* Nalézací soud zjistil *z faktury č. VAT 05/12/2018, 15/11/2018, 15/10/2018, 07/09/2018, 01/04/2018, že došlo vyfakturování ceny dodaných europalet mezi společností Moravia Trucks Logistic s.r.o. a VERBIS SP Z.O.O. v hodnotě 51 940 PLN, 108 962 PLN, 61 740 PLN, 21 518 PLN.* Z důkazů, které po vrácení věci provedl soud I. stupně, je zřejmé, že nemůže být považován z hlediska formální logiky za správný závěr, že nebylo možno očekávat přínos z podnikatelské činnosti obžalovaného např. s ohledem na ukončení spolupráce se společností Stanislav Hovězák s.r.o. a také kvůli již zjištěné nekvalitě palet z Ukrajiny, když byly

naopak prokázány další nezanedbatelné obchody v období následujícím po poskytnutí půjčky. Je třeba dodat, že obchody nebyly realizovány pouze s paletami dovezenými z Ukrajiny a s jedním odběratelem, ale jednalo se o mnoho různorodých případů jak z hlediska odběratelů, tak i území - ČR, Polsko. Obhajobě je známo, že skutkové závěry nalézacího soudu nejsou zásadně předmětem přezkumu odvolacím soudem, ovšem pouze v situaci, kdy se soud úplně a přesvědčivě vypořádá se všemi provedenými důkazy, pokud jsou jeho závěry logické a srozumitelné - viz např. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 177/04. Zde tomu tak není, protože závěry soudu nejsou úplné a přezkoumatelné v celém jejich rozsahu. K následnému jednání obžalovaného se uvádí, že další skutečností, která zjevně svědčila ve prospěch obžalovaného a jež byla zmiňována i v rozhodnutí dovolacího soudu, bylo jeho chování vůči poškozené po uzavření smlouvy o zápůjčce. Jednalo se zejména o hrazení dohodnutých úroků v měsíčních splátkách a v celkové výši 154.000,- Kč v období od 1.10.2018 do 31.5.2019, snahu o refinancování půjčky a řešení půjčky, resp. jejího případného příslušenství v řízení u finančního arbitra. Soud obhajobu obžalovaného i v této části paušálně odmítl. V bodě 25. odůvodnění rozsudku sice obsáhle argumentuje tím, že i pokud by smlouva o zápůjčce byla neplatná, znamenalo by to de facto zhoršení postavení obžalovaného, který by sice nemusel teoreticky hradit úrok a smluvní pokutu, stala by se však okamžitě splatnou celá část jistiny, tj. 1 mil. Kč. Tyto závěry soudu jsou zcela formalistické a jsou dokladem tohoto, že soud nehodnotil důkazy úplně a v jejich úplnosti. Podstatné je, že se soud žádným způsobem nevypořádal se skutečností, že obžalovaný hradil půjčku, resp. požadované úroky až do 31.5.2019 (byť s prolukou), tedy po dobu celého tři čtvrtě roku od poskytnutí peněžních prostředků, což jednoznačně svědčí o úmyslu a vůli obžalovaného plnit svůj závazek vůči poškozené. Nalézací soud však tyto skutečnosti hodnotí v tom smyslu, že pokud obžalovaný již po 4 měsících žádal o možnost refinancování, musí být evidentní, že již byl srozuměn při sjednávání půjčky, že nebude plnit své závazky. V bodě 27. soud I. stupně uvedl, že se nabízí *otázka, proč tedy smlouvu o zápůjčce vůbec uzavíral, když mu sjednaný úrok připadal příliš vysoký.* V této souvislosti nelze nezmínit, že soud vůbec nehodnotil logicky a uceleně jak obhajobu obžalovaného, tak i provedené důkazy k důvodům žádosti o refinancování půjčky a současně i k důvodům žádosti o přezkoumání půjčky ze strany finančního arbitra. Obžalovaný netvrdil, že se chtěl primárně domáhat „zneplatnění" smlouvy o půjčce, ale že se ocitl v danou dobu v neřešitelné situaci, kdy poškozená byla ochotna přistoupit na refinancování pouze za podmínky, že bude okamžitě uhrazena částka cca 1,7 mil. Kč, která měla zahrnovat mimo jiné zcela nepřiměřenou a z pohledu judikatury NS ČR i neplatnou smluvní pokutu. Až poté požádal obžalovaný o přezkoumání právního vztahu s věřitelkou Mgr. A., který doporučil podání žádosti finančnímu arbitrovi. Ostatně i proto navrhoval obžalovaný výslech Mgr. A., který byl ovšem soudem odmítnutý jako nadbytečný s odůvodněním, že z e-mailové komunikace je zjevné, s čím se obžalovaný na advokáta obrátil. Obžalovaný je přesvědčen, že tento výslech měl být soudem proveden již z toho důvodu, že soud klade R. M. k tíži, že zcela zastavil platby a současně že neuhradil, či se nepokusil uhradit celou jistinu najednou. Z tohoto důvodu mohlo být pro rozhodnutí soudu podstatné, jaké doporučení dal Mgr. A. obžalovanému, nikoliv pouze to, že byla zpracována žádost či návrh k finančnímu arbitrovi a jaké stanovisko obdržel k požadovaným smluvním pokutám ze strany poškozené, tedy zda mu bylo sděleno, že se jedná o planě sjednané závazky, či nikoliv. Obžalovaný má za to, že se jedná o důkaz, který by měl být proveden, a navrhuje, aby byl svědek vyslechnut odvolacím soudem. Zásadní však je, že především snaha o refinancování, která byla neúspěšná, zejména s ohledem na odmítnutí ze strany poškozené společnosti, přeci svědčí o snaze závazek vyřešit. Tyto kroky obžalovaného nepotvrzují hypotézu soudu, že sjednával půjčku se záměrem prostředky nevrátit. Okresní soud závěry stran naplnění subjektivní stránky trestného činu posléze shrnuje v bodě 28. odůvodnění. Uvádí, že *obžalovanému jako osobě finančně gramotné muselo být údajně zřejmé, že nebude schopen půjčku vrátit. To by mělo být zřejmé z počtu exekucí, vysoké výše smluvního úroku, nepodařeného obchodu s europaletami, zfalšovaných podpisů na zástavní smlouvě a zastavení plateb od května 2019. Soud také uvádí, že ve Smlouvě o spolupráci se společností Perfekcie Group s.r.o. nebyla dohodnuta odměna, ale došlo k její fakturaci nikoliv obžalovaným ale společností Moravia Truck Logistic s.r.o., smlouva o spolupráci s DS-rentmove s.r.o. byla uzavřena již v květnu 2017, nicméně*

přesto obžalovanému naskakovaly stále další exekuce, v listopadu 2017 se pak při dodávce palet odběratelům projevuje jejich kazovost, což vede k ukončení obchodů ze strany odběratelů. Soud také vyjma nevyslechnutí navrhovaného svědka A. opomněl hodnotit, že obžalovaný byl zaměstnán ve společnosti GRANTS AND FUNDING Ltd., reg. č. 08519372. K tomuto doložil pracovní smlouvu a část výplatních listů za období od června do srpna 2018, které se mu podařilo dohledat. Dále pro společnost Perfekcie Group s.r.o. sjednával operativní leasingy v rámci dohody o spolupráci, což sice soud vzal na vědomí, ale ani jeden z uvedených důkazů, které mohly svědčit pro závěr, že obžalovaný měl snahu dosáhnout zisku a vrátit peněžní prostředky poškozené, nehodnotil. Jak již bylo konstatováno výše, je hodnocení důkazů nalézacím soudem neúplné, kusé a nelogické. Soud totiž na jednu stranu připouští, že obžalovaný vyvíjel nesporně aktivitu k tomu, aby dosáhl příjmů a mohl tak plnit své závazky, což činil mimo jiné i vůči poškozené. Na druhou stranu bez jakéhokoliv konkrétní analýzy či vysvětlení uvádí, že obžalovaný si musel být vědom toho, že i z těchto aktivit nebude schopen své dluhy plnit, a opětovně je třeba zmínit, že ze strany soudu nebylo vysvětleno, proč hrazení půjčky po poměrně dlouhou dobu a snaha o refinancování naopak neprokazují nedostatek úmyslu způsobit poškozené společnosti škodu. K jednání poškozené obhajoba uvádí, že soud dále argumentuje v bodě 20. na str. 9 odůvodnění rozsudku tím, že *právě skutečnost, že tato zástavní smlouva byla podepsána právě v souvislosti se sjednanou zápůjčkou, jednoznačně dokládá úmysl obžalovaného získat zápůjčku uvedením poškozené v omyl, neboť zástavní smlouva byla uzavřena jen a pouze v souvislosti s uzavřením smlouvy o zápůjčce. Byť zajištění zápůjčky zástavním právem není vtěleno do samotného textu smlouvy o zápůjčce a obě smlouvy (tj. smlouva o zápůjčce a smlouva o zřízení zástavního práva) nebyly podepsány v jeden okamžik, obžalovaný od počátku usiloval o získání zápůjčky s nabídkou možného zajištění svého závazku zástavním právem k předmětnému bytu.* Nejvyšší soud ČR však k tomuto již uvedl, že není rozhodující pouze to, zda případně obžalovaný uvedl poškozeného v omyl, ale že je podstatné, zda měl současně úmysl způsobit škodu, tedy v tomto případě závazku, což samo o sobě nestačí pro naplnění skutkové podstaty dle § 209 tr. zákoníku. Nelze však nezmínit, že smlouva o zápůjčce skutečně neobsahuje ujednání, které obsahovalo jednoznačnou podmínku uzavření zástavní smlouvy, resp. podmíněnost vyplacení prostředků poskytnutím zástavy. Pokud by si poškozená takovou podmínku jednoznačně vymínila, nebylo by nic jednoduššího, než takové zcela triviální ujednání uvést do smlouvy. Současně nebylo rovněž nic složitého na tom, aby byl prostřednictvím veřejně přístupných rejstříků ověřen stav exekucí vůči obžalovanému. Nalézací soud však tuto obhajobu odmítá s tím, že poškozená se měla údajně spoléhat na to, že její pohledávka bude zajištěna zástavou na bytě a bude tedy dostatečně právně i fakticky krytá. V této souvislosti je třeba odkázat na princip tzv. kritéria nezbytné míry opatrnosti poškozené a jejího vlivu na (hypotetickou) trestní odpovědnost obžalovaného. Nalézací soud opominul, že u trestného činu podvodu je třeba také posuzovat otázku vědomosti druhé strany o rozhodných skutečnostech, resp. její možnosti tuto vědomost nabýt. V rámci posouzení naplnění objektivní stránky trestného činu podvodu je tak třeba vždy pro přijetí závěru o trestní odpovědnosti též vyhodnocení jednání poškozeného subjektu, neboť nejedná-li osoba poškozená s „řádnou obezřetnostní“ a i přesto učinila majetkovou dispozici směřující k obohacení obžalovaného, nelze jednání kvalifikovat jako podvodné. Soud by tedy měl řádně vyhodnotit hledisko tzv. „krajní neopatrnosti poškozeného subjektu“, což se dosud nestalo. Odborná literatura k tomuto uvádí: *osoba jednající v omylu si může svůj omyl uvědomit, popřípadě může nabýt důvodných pochybností, navzdory nimž však bude dále jednat či naopak nejednat, a její jednání tak bude představovat krajní neopatrnost. I v případě znaku zamlčení podstatné skutečnosti tak platí, že je třeba posuzovat kritérium opatrnosti osoby, které jsou tyto skutečnosti zamlčovány. Příkladem budiž situace, kdy by bylo osobě, jíž jsou takové skutečnosti zamlčovány (například zaměstnanci spořitelního úvěrového družstva oprávněného poskytovat spotřebitelské úvěry), už při pouhém nahlédnutí do registru dlužníků zřejmé, že pachatel je osobou v tíživé finanční situaci, což však tento zamlčí* (ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012). Dle soudní judikatury pak platí, že *v situaci, kdy jednání osoby uvedené v omyl představuje skutečně krajní neopatrnost, není trestněprávní postih pachatele namístě (rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 7 Tdo 486/2010).* Nejvyšší soud v této souvislosti uzavřel, že pokud jde o soukromoprávní vztah, „*je třeba trvat na tom, aby na ochranu svých*

majetkových zájmů primárně dbali především samotní účastníci takového vztahu. Od nich je nutno požadovat, aby postupovali obezřetně a aby dodržovali alespoň elementární zásady opatrnosti, zvláště když pro to jsou snadno dosažitelné prostředky. V posuzované věci šlo o situaci, kdy obviněný převzal od poškozených postupně částku 1.000.000,- Kč jako zálohu na koupi rodinného domu s pozemky, aniž by jim sdělil, že tyto nemovitosti jsou zatíženy právy třetích osob. Ve smlouvě o smlouvě budoucí kupní pak obviněný výslovně prohlásil, že na nemovitostech neváznou žádná věcná břemena, dluhy, zástavní právo ani jiné povinnosti, přestože mu bylo známo, že na nemovitostech váznou zástavní práva tří jiných subjektů. Poté, co poškození po tomto zjištění od smlouvy odstoupili a domáhali se vrácení zálohy, jim tuto zálohu nevrátil. Nejvyšší soud tedy dovoláním napadená rozhodnutí zrušil s následujícím odůvodněním:

Posuzovaný případ nelze hodnotit jinak než tak, že poškození jako účastníci soukromoprávního vztahu evidentně nedbali ani v minimální míře na odpovídající ochranu svých práv a majetkových zájmů, svou vlastní liknavostí si neopatřili snadno dostupné informace významné pro rozhodnutí týkající se nákupu nemovitostí a sami se tak vystavili riziku vyplývajícímu z uskutečňované transakce. I když postup obviněného byl nekorektní, je jeho trestní postih jako druhé strany posuzované transakce evidentní kriminalizací soukromoprávního vztahu. Z hlediska principů, na nichž je založen demokratický právní stát, je nepřijatelné, aby trestním postihem jednoho účastníka soukromoprávního vztahu byla nahrazována nezbytná míra opatrnosti druhého účastníka při ochraně vlastních práv a majetkových zájmů. Nejvyšší soud nemíní zpochybňovat či bagatelizovat obtížnost postavení poškozených nebo dokonce schvalovat postup obviněného, avšak musí trvat na tom, že trestním postihem není možné nahrazovat instituty jiných právních odvětví určené k ochraně majetkových práv a zájmů. Judikatura dále uvádí, že *trestní represe uplatněná proti jednomu z účastníků soukromoprávního vztahu nemůže nahrazovat nezbytnou míru opatrnosti druhého účastníka při ochraně jeho soukromých práv a nahrazovat instituty jiných právních odvětví, které jsou určeny k ochraně těchto práv. V souladu se zásadou subsidiarity trestní represe je tedy třeba zvážit, zda by neměla být věc řešena mimo rovinu trestního práva např. občanskoprávní žalobou* (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2013, sp. zn. 11 Tdo 1121/2012). V dané věci Česká spořitelna, a.s. poskytovala obviněnému předschválené úvěry v souhrnné výši 900.000,- Kč, přičemž při jejich nabídce vycházela jenom ze svých znalostí o obviněném a žádné dodatečné informace k jeho finanční situaci nevyžadovala a ani si tyto informace žádným jiným způsobem nezjišťovala. Obžalovaný v tomto ohledu odkazuje též na rozhodnutí sp. zn. 4 Tdo 85/2017. Nejvyšší soud se v tomto rozhodnutí taktéž zabýval otázkou dodržení nezbytné míry opatrnosti ze strany poškozeného, kdy zdůraznil, že *za nedodržení nezbytné míry opatrnosti je třeba považovat takovou situaci, kdy osoba půjčující peníze při poskytování půjčky neprojeví žádnou alespoň minimální obezřetnost, tedy nezjistí si či nemá o osobě, které peníze půjčuje, o jeho finanční situaci alespoň minimální údaje, kdy ovšem po poškozených nelze žádat absolutní obezřetnost, neboť tento požadavek by znamenal, že by se účastníci smluvních vztahů podle občanského zákoníku nemohli nikdy stát obětí trestného činu podvodu, popř. zpronevěry. Pokud se jedná o nesplnění podmínky minimální obezřetnosti může se jednat např. o situaci, kdy osoba půjčuje větší finanční hotovost úplně cizí osobě, o které nic bližšího neví, nezjistí si o ní alespoň základní informace týkající se jeho stavu, postavení a finanční situace, nezajímá se o důvod půjčky a možnosti její úhrady, kdy lze připustit, že co se bude myslet větší finanční hotovostí je závislé i na majetkové situaci osoby poskytující půjčku. Obecně ovšem platí, že čím bude předmětem půjčky větší částka, tím vyšší míru obezřetnosti by měla osoba, která si peníze půjčuje projevit.* S ohledem na výše uvedené je nutné předeslat, že Ing. L., jednající za spol. První olomoucká investiční, a.s., při vyřizování zápůjčky postupovala spíše laxně. Tato se fakticky žádným způsobem neinformovala o majetkových poměrech obžalovaného – ani dotazem a ani žádnou jinou formou (např. náhledem do centrální evidence exekucí atd.). Tuto skutečnost potvrdil svědek V. Především však sama svědkyně Ing. L. ve své výpovědi uvedla, že se blíže obsahem smlouvy, kterou připravovala její strana a mohla si vymínit jistě přesné podmínky zajištění návratnosti pohledávky, ani poměry obžalovaného nezabývala. Svědkyně uvedla, že se obžalovaného zeptala pouze v rámci „přátelské“ konverzace při podpisu smluv, zda nemá exekuce (kdy obžalovaný toto výslovně popírá). I pro případ, jednalo-li by se o pravdivé tvrzení, uvedený postup nelze považovat za řádné prověření poměrů žadatele. Tato skutečnost je tak zásadní nikoli pouze z pohledu platnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru

dle zákona o ochraně spotřebitele (tedy důvody, proč podal obžalovaný návrh na přezkum smlouvy k finančnímu arbitrovi), ale je třeba ji posuzovat v každém případě jako další kritérium naplněné skutkové podstaty trestného činu podvodu ve smyslu tzv. kritéria nezbytné míry opatrnosti. Současně lze také poukázat na skutečnost, že si zástupkyně poškozené nevymínila např. to, aby zástavci byli také přítomni při podpisu, když již smluvní dokumenty (smlouva o zápůjčce) nestanovily striktní podmínku, že k převodu prostředků dojde např. až po vkladu zástavního práva. Z uvedeného vyplývá, že i v hypotetickém případě, kdy by obžalovaný jednal skutečně s úmyslem získat neoprávněný majetkový prospěch (což odmítá), tato zásadní neobezřetnost by byla důvodem pro nemožnost vyvození trestní odpovědnosti obžalovaného (nemožnost aplikace trestního práva na daný případ (viz judikatura výše). K poškozování cizích práv obžalovaný uvádí, že nalézací soud opětovně dospěl i k závěru, že se obžalovaný měl dopustit přečinu poškození cizích práv dle ustanovení § 181 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Vzhledem k tomu, že soud věnoval hlavní pozornost posouzení naplnění subjektivní stránky trestného činu podvodu dle § 209 tr. zákoníku, je hodnocení trestní odpovědnosti obžalovaného dle § 1821 tr. zákoníku poměrně kusé. Soud v podstatě pouze uvádí, že *obžalovaný dále naplnil skutkové podstaty přečinu poškození cizích práv podle § 181 odstavec 1 písmeno a) trestního zákoníku, neboť jinému (Petru P.) způsobil vážnou újmu na jejich právech tím, že uvedl jiného v omyl. Dana P. coby matka obžalovaného neudělila souhlas s trestním stíháním obžalovaného, v případě Petra P. tento není vyžadován. Obžalovaný bez souhlasu a vědomí poškozeného svým jednáním shora popsaným dosáhl vkladu zástavního práva k zajištění svého dluhu nemovitým majetkem jiných osob, tedy způsobil vážnou újmu na právech Petra P. tím, že neoprávněně zasáhl do vlastnického práva k nemovité věci.* I zde je nutno podotknout, že soud nehodnotil všechny provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, a nemohl tak vyvodit odpovídající závěry. Je zřejmé, že okresní soud vycházel pouze z výpovědi Petra P. Dana P. však uvedla, že *obžalovaný měl od ní a Petra P. plnou moc ze dne 29. 5. 2018, udělili mu souhlas se zastavením bytu v souvislosti s nějakou půjčkou, neví, kde a u koho si měl půjčovat.* Z textu plné moci ze dne 29.5.2018, která byla provedena k důkazu, nevyplývá, že by tato byla jakkoliv omezena např. na sjednání a uzavření zástavní smlouvy ve prospěch banky, jak uváděl svědek P. Soud současně nehodnotil výpověď (podání vysvětlení) Dany P. jako nevěrohodnou. Jestliže svědkyně nehovořila o žádném omezení při sjednání zástavy, a když i svědek P. uvedl, že souhlasil se sjednáním zástavy, lze obtížně dovodit, že bylo prokázáno naplnění znaků přečinu poškození cizích práv dle ustanovení § 181 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, tedy především uvedení v omyl a způsobení újmy na právech. I svědek P. souhlasil se zastavením bytu, byť uváděl, že ne ve prospěch nebankovního subjektu, fakticky však zmocnil obžalovaného ke sjednání jakékoliv zástavy vůči komukoliv. K uloženému trestu obžalovaný uvádí, že soud uvedl, že *při stanovení výměry a druhu trestu bylo přihlédnuto ke shora uvedeným okolnostem, taktéž k názoru odvolacího soudu vysloveného v rozsudku odvolacího soudu – Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 18. 5. 2022, č. j. 68 To 149/2022-414 a zde vyjádřeným úvahám odvolacího soudu stran přiměřeného trestu, byť toto rozhodnutí bylo následně dovolacím soudem zrušeno. V cit. rozsudku bylo odvolacím soudem vysloveno, že ukládání výchovného trestu se v případě obžalovaného jeví nepřiměřeně mírným. Byť k předchozím odsouzením již nelze přihlížet, je možné z hlediska osoby uzavřít, že obžalovaný má sklony k podvodnému jednání a dříve ukládaný výchovný trest nevedl k jeho nápravě. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k uložení již nepodmíněného trestu odnětí svobody, a to jako úhrnného dle ust. § 209 odst. 4 tr. zákoníku jakožto přísněji trestného.* Je třeba poznamenat, že nalézací soud by měl o vině a trestu rozhodovat samostatně. Není sporu o tom, že argumentace odvolacího soudu v předchozím rozhodnutí nemůže být považována za závaznou pro soud nalézací, přesto se jí fakticky řídil, což nelze považovat za správný postup. Podstatnější však je, že uložený trest je třeba, zejména z hlediska toho, že nebyl podmíněně odložen, považovat za zcela nepřiměřený jak k osobě pachatele, tak i okolnostem spáchání trestného činu a obecně i výši ukládaných trestů v obdobných věcech hospodářského charakteru. Soud se nezabýval tím, že obžalovaný se snaží vyřešit jak svou ekonomickou situaci tím, že plní podmínky oddlužení a v rámci možností se snaží i o plnění závazku vůči poškozené, ale také nezohlednil to, že je otcem dvou malých dětí, E. M., nar. xxx a J. M., nar. xxx, o které se se svou manželkou stará a plní svou vyživovací povinnost. Je třeba uvést, že manželka obžalovaného psychicky těžce nesla předchozí uvěznění obžalovaného a musela být

léčena na psychiatrii, což přirozeně mělo negativní dopad i na obě malé děti. Nelze proto souhlasit s tím, že by měl převážit zájem společnosti na izolování obžalovaného před tím, aby nebyly narušeny rodinné vazby obžalovaného a aby nemohl plnit i nadále své závazky. Závěrem obhajoba činí procesní návrh, že v souladu s § 259 odst. 3 trestního řádu může odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně částečně zrušit a sám v rozsahu tohoto zrušení rozhodnout, pokud se neodchýlí od skutkového zjištění soudu prvního stupně. V dané věci obhajoba poukazuje jednak na neprovedení některých důkazů, resp. jejich opomenutí v rámci hodnocení a dále zejména na nesprávné právní posouzení věci. S ohledem na uvedené tedy obhajoba navrhuje, aby odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně, aby případně sám doplnil dokazování a sám rozhodl tak, že obžalovaný se zprošťuje obžaloby v souladu s ustanovením § 226 písm. b) trestního řádu.

4. Obžalovaný následně prostřednictvím obhájce, a to zejména v návaznosti na jeho aktuální osobní a rodinné poměry, doplnil argumentaci týkající se nepřiměřenosti uloženého trestu odnětí svobody ve výměře 2 let a 6 měsíců, který nebyl podmíněně odložen. Již v části VI. odvolání bylo poukazováno na nedostatečné odůvodnění uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody, kdy stran nalézacího soudu byl bez dalšího převzat závěr *o důvodnosti* trestu odnětí svobody bez podmíněného odkladu, který byl učiněn odvolacím soudem před zrušujícím rozhodnutím dovolacího soudu. To, aniž by byly soudem prvního stupně jako soudem nalézacím samostatně posouzeny veškeré relevantní okolnosti případu pro účely nyní ukládaného trestu. To zároveň za situace, kdy v původním řízení byl nalézacím soudem uložen trest odnětí svobody s podmíněným odkladem, přičemž okolnosti pro uložení trestu zůstaly nezměněny. Ba naopak by tyto okolnosti byly schopny osvědčit kritéria pro uložení mírnějšího trestu (k tomu dále v textu). Zejména pak bylo namítáno, že trest je třeba považovat za zcela nepřiměřený jak k osobě pachatele, tak i okolnostem spáchání trestného činu a obecně i výši ukládaných trestů v obdobných věcech hospodářského charakteru. Obžalovaný tedy setrvává na své dříve učiněné argumentaci, že uložený trest odnětí svobody, který nebyl podmíněně odložen, je zejména s ohledem na jeho osobní a rodinné poměry třeba považovat za nepřiměřený, k čemuž si dovolí doplnit následující. Jak bylo již ze strany obžalovaného uvedeno a soudu je známo, obžalovaný je otcem dvou nezletilých dětí E. M., nar. xxx a J. M., nar. xxx, o které se se svou manželkou řádně stará a plní svou vyživovací povinnost. Obžalovaný sdílí s nezletilými dětmi a manželkou společnou rodinnou domácnost. Manželka obžalovaného p. Lenka M. je v současné době na rodičovské dovolené, kdy její příjmy představuje pouze rodičovský příspěvek. Rodina tak žije převážně z příjmů odsouzeného ze zaměstnání, které činí v současné době 38.000,- Kč měsíčně (hrubá mzda). Obžalovaný je přesvědčen, že jeho případný nástup do výkonu trestu odnětí svobody by citelně zasáhl do fungování rodiny. To jednak z důvodu ekonomického, který byl nastíněn shora, kdy obžalovaný zajišťuje hlavní finanční příjem rodiny (*byť část užití prostředků je odvislá od vedeného insolvenčního řízení*). Zcela zásadní dopad by však nastal i z hlediska řádného plnění ostatních rodičovských povinností (výchova, péče atd.) ve vztahu k nezletilým dětem. Obžalovaný je nucen soudu sdělit, že existuje důvodná obava, že v případě nástupu obžalovaného do výkonu trestu odnětí svobody nebude matka dětí (manželka obžalovaného) plně schopna obstarat řádnou péči o nezletilé, neboť se potýká s duševní chorobou postihující její běžné fungování - sociální, rodinné, pracovní role, kdy v současné době remisní fáze tenduje k dekompenzaci s ohledem na externí psychosociální stresory v podobě obav z nástupu obžalovaného do výkonu trestu (viz lékařské zprávy). Obžalovaný předkládá k důkazu *Lékařskou zprávu ze dne 16.9.2022 a Lékařskou zprávu ze dne 12.4.2024*. Z lékařských zpráv se ve stručnosti podává, že manželka obžalovaného trpí duševní poruchou (úzkostnou poruchou) a poruchou chování, která se rozvinula po porodu prvního dítě. Následně po porodu druhého dítěte byla rozvinuta druhá epizoda onemocnění. Tato byla spjata též s dalšími stresory, které představovalo (původní) trestní řízení obžalovaného před zrušujícím rozhodnutím dovolacího soudu. Dle lékařské zprávy má nemoc nyní tendenci k dekompenzaci, neboť na etiologii poruchy se výraznou mírou podílí externí psychosociální stresory, které jsou přítomny i nyní. Dle lékařské zprávy lze tedy předpokládat, že případná další akcentace stresorů (*v minulosti*

těmito prokazatelně byl nástup obžalovaného do výkonu trestu – viz Lékařská zpráva z roku 2022) může u pacientky způsobit rozvoj třetí epizody onemocnění se všemi dopady na zastávané sociální, rodinné a pracovní role. Vzhledem k tomu, že obžalovaný je hlavním poskytovatelem péče a podpory své manželce, je nanejvýš pravděpodobné, že výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody by měl značně negativní dopady na zdravotní stav manželky obžalovaného. Toto tvrzení je podloženo lékařskými závěry, které naznačují, že další stresory, jako je možnost odsouzení obžalovaného, by mohly vést k rozvoji další epizody onemocnění se všemi dopady na sociální, rodinné a pracovní role manželky. V konečném důsledku však stav manželky bude mít vliv zejména na nezletilé děti. S ohledem na výše uvedené obžalovaný uvádí, že soud by měl při zvažování ukládané trestní sankce (necháme-li teď stranou samotnou otázku viny) brát v úvahu tuto zásadní informaci o zdravotním stavu manželky obžalovaného. Obžalovaný je toho názoru, že v případě, dospěje-li odvolací soud po přezkumu napadeného rozhodnutí, k rozhodnutí o jeho vině, měly by být vzaty v úvahu možné alternativní způsoby trestní sankce, které by minimalizovaly negativní dopady na zdravotní stav manželky a péči o nezletilé děti. Jako příhodné se v daném případě nabízí uložení podmíněného trestu, který by umožnil obžalovanému pokračovat v poskytování potřebné péče a podpory své rodině, zároveň i finančního zázemí rodiny. Obžalovaný je dále přesvědčen, že pro případ, bude-li i po přezkoumání prvostupňového rozsudku shledán odvolacím soudem vinným, bude pro společnostně větším přínosem, bude-li mu uložen trest odnětí svobody s podmíněným odkladem, kdy svým pobytem na svobodě při dodržování všech zákonných povinností, řádném výkonu výdělečné činnosti nebude představovat finanční zátěž státu, a naopak bude moci uceleně prokázat svou nápravu, zároveň bude moci v rámci probíhajícího insolvenčního řízení uspokojit přihlášené věřitele, včetně uspokojení nároku poškozené společnosti. Obžalovaný závěrem na podporu svých závěrů činí odkaz na aktuální judikaturu. Např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.1.2020, sp. zn. 7 Tdo 1587/2019, uvádí, že *„Nejvyšší soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že rozsudek odvolacího soudu nemůže obstát už proto, že výrok o trestu (jeho zpřísnění) není náležitě odůvodněn, odvolací soud nepřihlédl k některým podstatným skutečnostem důležitým pro druh a výměru uloženého trestu, zejména z hlediska případné aplikace § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Jestliže nalézací soud explicitně nereagoval na výše zmíněnou obhajobu obviněného týkající se jeho osobních a rodinných poměrů, neopravňovalo to odvolací soud tuto problematiku prakticky zcela pominout, tím spíše když se rozhodl vyhovět odvolání státního zástupce a uložit obviněnému pětiletý nepodmíněný trest odnětí svobody."* Dále např. nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 631/23 ze dne 27.6.2023, který v právní větě pod bodem I. uvádí následující: *„Při ukládání trestu musí mít trestní soud vždy na paměti principy proporcionality a ultima ratio. Obzvlášť důkladné odůvodnění vyžaduje rozhodnutí odvolacího soudu, ukládající trestní sankci přísnější, než jakou uložil soud nalézací. V případě ukládání trestu odnětí svobody rodiči je navíc třeba zohlednit nejlepší zájem dítěte a vypořádat všechny zvláštní okolnosti případu. Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být nejlepší zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními, nebo zákonodárnými orgány, přičemž dítětem se podle čl. 1 této Úmluvy „rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve"; nelze proto použití „nejlepšího zájmu dítěte" zužovat jen na dítě velmi nízkého věku, jak dovodil při ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody Nejvyšší soud, neboť není pochyb o tom, že zvláštní ochranu vyžadují i děti v období dospívání. Nutnost zohlednění nejlepšího zájmu dítěte při jakékoli činnosti týkající se dítěte, včetně soudního rozhodování, Ústavní soud ve své judikatuře dlouhodobě zdůrazňuje [viz např. nález ze dne 30. 6. 2004 sp. zn. Pl. ÚS 23/02 (N 89/33 SbNU 353; č. 476/2004 Sb.), nález ze dne 30. 5. 2014 sp. zn. I. ÚS 1506/13 (N 110/73 SbNU 739), nález ze dne 29. 6. 2017 sp. zn. I. ÚS 3226/16 (N 116/85 SbNU 879) aj.]. Přichází-li při odsouzení pachatele za trestný čin v úvahu nepodmíněný trest odnětí svobody, jsou obecné soudy povinny pečlivě zvažovat nejlepší zájem dítěte a alternativy k trestu odnětí svobody, a jak plyne z § 39 odst. 1 trestního zákoníku v rámci povinnosti zhodnotit rodinné poměry pachatele (stěžovatele). Zájmy na zvláštní ochraně dětí a rodičovství navíc požívají ústavněprávní ochrany podle čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Obdobně podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva se obecné soudy musí nejlepším zájmem dítěte zabývat a posoudit jej v dané konkrétní situaci, rozhodují-li ve věci s dopadem na dítě (viz např. rozsudek ze dne 20. 1. 2015 ve věci*

Gözüm proti Turecku, stížnost č. 4789/10, § 50-51; či rozsudek ze dne 10. 2. 2015 ve věci Penchevi proti Bulharsku, stížnost č. 77818/12, § 71).“

5. Poškozená První olomoucká investiční a. s. zaměřila odvolání do výroku o náhradě škody a prostřednictvím zmocněnce odůvodnila tak, že tento výrok nepovažuje za správný. Je sice pravdou, že poškozená přihlásila svůj nárok i v insolvenčním řízení. Poškozená je přesvědčena, že řádně uplatnila svoji pohledávku v trestním řízení, tuto doložila a osvědčila a že není žádného důvodu, aby obžalovanému nebyla uložena povinnost k náhradě škody uplatněné pohledávky na náhradu škody v trestním řízení, když se v tomto směru nejedná o civilní nárok, ale o nárok z titulu škody způsobené trestnou činností obžalovaného a že nebyly splněny důvody k tomu, aby byl poškozený odkázán ve smyslu § 229 odst. 1 trestního řádu se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Ke stejnému názoru dospěl také, sice již ve zrušeném rozhodnutí č.j. 68 To 149/2022-414 ze dne 9.9.2022, i odvolací soud, kdy dospěl soud k závěru, že to, že poškozená společnost se přihlásila se svou pohledávkou do insolvenčního řízení ve věci obžalovaného, co by dlužníka, v daném případě nebrání tomu, aby bylo rozhodnuto pozitivním výrokem o náhradě škody ve smyslu § 228 odst. 1 trestního řádu. Obžalovaný trestným činem způsobil škodu ve výši 1.000.000 Kč. S nárokem na náhradu škody v této výši se poškozená společnost připojila k trestnímu řízení řádně a včas. Rovněž krajský soud vyslovil právní názor, že ustanovení insolvenčního zákona se vztahují toliko na konkurz, nikoliv na oddlužení. Navíc nad rámec stavu ke dni vydání rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě, také napadeného rozhodnutí, je nutno upozornit, že doposud v rozhodnutí insolvenčního řízení nedošlo k přezkumu přihlášek, není známo, zda byly popřeny či nikoliv. S ohledem na předcházejí pokusy o oddlužení dlužníka se pak jeví navíc nejisté, jaký osud toto insolvenční řízení bude mít a nelze předpokládat ani že k oddlužení dojde např. z důvodu, že již obžalovaný nebude mít možnost např. pro výkon uloženého trestu splnit podmínky oddlužení. Tedy odkaz na občanskoprávní řízení za situace, kdy škoda způsobená trestnou činností je zřejmá, její výše je rovněž zřejmá, se jeví ve vztahu k poškozené zcela nespravedlivě, kdy poškozená řádně pohledávku přihlásila, doložila a o výši škody není sebemenších pochyb. Na základě výše uvedeného se navrhuje, aby odvolací soud tento napadený výrok, tedy výrok o nesprávnosti výroku o náhradě škody změnil tak, že obžalovanému v rámci odsuzujícího rozsudku přikáže povinnost nahradit poškozené škodu, se kterou se poškozená k řízení řádně připojila.

6. Obžalovaný se prostřednictvím obhájce písemně vyjádřil k odvolání poškozené tak, že úvodem předesílá, že nesouhlasí s výrokem o jeho vině, tedy ani s navazujícími výroky, kdy z tohoto důvodu podal v zákonné lhůtě do všech výroků odvolání. Pro forma však pro účely odvolacího řízení činí následující vyjádření ve vztahu k výroku o nároku poškozené na náhradu škody, a to v reakci na argumentaci uvedenou zmocněncem poškozené v podaném odvolání. Z podaného odvolání se podává, že poškozená považuje výrok soudu o náhradě škody za nesprávný, neboť se neztotožňuje s argumentací soudu uvedenou v bodě 31. rozhodnutí. Dle odůvodnění rozhodnutí byla poškozená odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních z důvodu toho, že o přiznání nároku (přiznání nároku na náhradu škody v určité výši) nemohlo být rozhodnuto v trestním řízení z důvodu probíhajícího insolvenčního řízení, v němž byl zjištěn úpadek obžalovaného a povoleno oddlužení. Soudem bylo odkazováno na příslušná ustanovení z. č. 182/2006 Sb. (dále jako „insolvenční zákon“), která tento postup vyžadují. Poškozená argumentuje zejména tvrzením, že i přestože uplatnila pohledávku v insolvenčním řízení, z její strany došlo k řádnému uplatnění nároku v rámci trestního řízení, tuto doložila a osvědčila a dle jejího názoru zde není žádný důvod, aby obžalovanému nebyla uložena povinnost k náhradě škody uplatněné pohledávky na náhradu škody v trestním řízení, když se v tom směru nemá jednat o civilní nárok, ale o nárok z titulu škody způsobené trestnou činností obžalovaného, a tedy nebyly důvody k tomu, aby byla odkázána ve smyslu ust. §229 odst. 1 tr. řádu se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Na podporu svého závěru však ničeho nedokládá. Pouze s odkazem na závěr učiněný odvolacím soudem v pořadí v prvním odvolacím řízení namítá, že příslušná právní úprava

insolvenčního zákona má dopadat toliko na případy řešení úpadku konkurzem, nikoli oddlužením. S výše uvedenou argumentací se obžalovaný neztotožňuje. Obžalovaný plně sdílí závěr soudu prvního stupně spočívající v tom, že v případě, je-li vůči obžalovanému vedeno insolvenční řízení, v němž byl zjištěn úpadek a bylo povoleno oddlužení, není možné s ohledem na aktuální právní úpravu insolvenčního a trestního řízení rozhodnout o nároku poškozené v trestním řízení (adhezním řízení) jinak, než tuto odkázat s nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních. Na podporu svých tvrzení obžalovaný odkazuje na výslovné znění právní úpravy (zejména ust. § 140b insolvenčního zákona) a dále na odbornou literaturu a judikaturu k této otázce, které uvádějí následující: Ust. § 140a insolvenčního zákona*: „Účinky rozhodnutí o úpadku nastávají okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Rozhodnutím o úpadku se přerušují soudní a rozhodčí řízení o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170). Není-li dále stanoveno jinak, v těchto řízeních nelze pokračovat po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku."* K ust. § 140a insolvenčního zákona komentářová literatura uvádí mimo jiné následující: *„Kromě toho existuje řada soudních řízení, která nemají majetkovou konotaci, a proto nelze uvažovat o jejich přerušení rozhodnutím o úpadku. Typicky se v civilním soudnictví jedná o žaloby statusové (o osobním stavu dlužníka), jako je v případě fyzických osob například žaloba o rozvod manželství nebo o určení otcovství. V případě právnických osob se jedná zejména o řízení podle § 85 písm. a) ZŘS. Nepřerušuje se pochopitelně ani trestní řízení vedené vůči dlužníkovi, pro řízení adhezní pak platí účinky rozhodnutí o úpadku uvedené v § 140b."* (ZOUBEK, Hynek. § 140a [Přerušení řízení]. In: SPRINZ, Petr, JIRMÁSEK, Tomáš, ŘEHÁČEK, Oldřich, VRBA, Milan, ZOUBEK, Hynek a kol. Insolvenční zákon. 1. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 16.). Ve vztahu k adheznímu řízení v rámci trestního řízení pak ust. § 140b insolvenčního zákona výslovně uvádí následující: *„Nejde-li o řízení uvedená v § 140a, nelze v jiných soudních nebo rozhodčích řízeních po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, rozhodnout o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170); to neplatí, jde-li o pohledávky věřitelů na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka. K rozhodnutím vydaným v rozporu s tímto zákazem se v insolvenčním řízení nepřihlíží."* Odborná veřejnost se pak k otázce možného přiznání nároku poškozeného v trestním řízení (adhezním řízení) za situace, je-li vedeno insolvenční řízení (ve smyslu výše cit. ust. § 140b insolvenčního zákona) vyjadřuje zcela jednoznačně, a to shodně se závěry soudu a obžalovaného. Odborná/komentářová literatura uvádí konkrétně následující: „*Ze zákazu vydat rozhodnutí v rozporu s komentovaným ustanovením zákonodárce učinil výjimku týkající se pohledávek věřitelů na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem (§ 43 odst. 3 TrŘ). Přiznat věřiteli pohledávku v adhezním řízení je nicméně možné pouze tehdy, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka (§ 47 až 49 TrŘ). Taková věřitelé pak mají v insolvenčním řízení zvláštní postavení obdobné věřitelům zajištěným (§ 167 odst. 2). Ve všech ostatních případech uplatnění nároku v adhezním řízení nemůže trestní soud kvůli popisovaným účinkům komentovaného usnesení věcně rozhodnout a musí poškozeného s jeho nároky podle § 229 TrŘ odkázat do civilního řízení (Rt 9/2016), což bylo s ohledem na znění § 14 odst. 1 písm. c) KV dovozováno již v poměrech KV (Rt 20/2003)."* (ZOUBEK, Hynek. § 140b [Zákaz vydání rozhodnutí]. In: SPRINZ, Petr, JIRMÁSEK, Tomáš, ŘEHÁČEK, Oldřich, VRBA, Milan, ZOUBEK, Hynek a kol. Insolvenční zákon. 1. vydání (4. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023, marg. č. 10.). *„O těchto pohledávkách však může být v průběhu insolvenčního řízení rozhodnuto jen tehdy, pokud byl v trestním řízení o daném trestném činu zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka (postupem podle § 47 až 49 TrŘ).").*(ERBSOVÁ, Hana. § 140b [Zákaz vydání rozhodnutí]. In: MORAVEC, Tomáš, KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. Insolvenční zákon. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 511. Shodně uvádí také např. JUDr. František Púry, Ph.D., ve svém článku ze dne 21.6.2019 s názvem *Některé souvislosti trestního a insolvenčního práva v aktuální rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu: „Jinak po novele insolvenčního zákona provedené zákonem č. 294/2013 Sb., která zavedla i pro trestní řízení omezení vyplývající*

z ust. § 140a až 140e ins. zák., se Nejvyšší soud zabýval v dovolacím řízení v několika trestních věcech i některými důsledky z toho vyplývajícími. Zmíněné omezení se týká především adhezního řízení a nemožnosti rozhodnout o přiznání uplatněného nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem v případech podle § 140b ins. zák., nejde-li o výjimky zde uvedené (tj. pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka). To znamená, že poškozený sice může v adhezním řízení podle § 43 odst. 3 tr. řádu uplatnit pohledávku uvedenou v § 140b ins. zák., ovšem v trestním řízení ji soud nemůže přiznat poškozenému podle § 228 tr. řádu, tj. nelze zavázat obviněného k povinnosti nahradit škodu nebo odčinit nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem nebo vydat bezdůvodné obohacení získané trestným činem, ale musí poškozeného podle § 229 odst. 1 tr. řádu odkázat s tímto jeho nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních." Z výše uvedeného se jednoznačně podává závěr, že je-li v průběhu trestního řízení, v němž poškozený uplatnil vůči obviněnému nárok na náhradu škody způsobené trestným činem, zjištěn insolvenčním soudem úpadek obviněného (vydáno rozhodnutí o úpadku obviněného), současná právní úprava (ust. § 140b IZ) nedovoluje přiznat poškozenému požadovanou částku v adhezním řízení v jiném případě než v tom, který je jako výjimka obsažen v textu § 140b tohoto zákona – jedinou výjimku představují situace, kdy byl v trestním řízení o daném trestném činu zajištěn majetek dlužníka (obviněného). O tuto situaci se však v projednávaném případě nejedná, neboť v rámci trestního řízení nebylo přistoupeno k zajištění majetku obžalovaného, ať již z vlastní iniciativy orgánů činných v trestním řízení či na návrh poškozené ve smyslu ust. § 47 trestního řádu. Argumentace poškozené je tak zcela lichá. Obžalovaný pro úplnost odkazuje dále na vybraná soudní rozhodnutí týkající se dané problematiky, která se váží mimo jiné k řešení úpadku formou oddlužení. Např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3.12.2019, sp. zn. 7 Tz 83/2019 uvádí: *„Zmíněné omezení se týká mimo jiné adhezního řízení a nemožnosti rozhodnout o přiznání uplatněného nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem v případech podle § 140b insolvenčního zákona, nejde-li o výjimky zde uvedené (tj. pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka). Poškozený sice může v adhezním řízení podle § 43 odst. 3 tr. ř. uplatnit pohledávku uvedenou v § 140b insolvenčního zákona, ovšem v trestním řízení ji soud nemůže přiznat poškozenému podle § 228 tr. ř., tj. nelze zavázat obviněného k povinnosti nahradit škodu nebo odčinit nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem nebo vydat bezdůvodné obohacení získané trestným činem, ale musí poškozeného podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázat s tímto jeho nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních."* Dále např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.5.2015, sp. zn. 8 Tdo 469/2015-25 uvádí: *„Je-li v průběhu trestního řízení, v němž poškozený uplatnil vůči obviněnému nárok na náhradu škody způsobené trestným činem (nebo i nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích nebo vydání bezdůvodného obohacení) zjištěn insolvenčním soudem úpadek obviněného (vydáno rozhodnutí o úpadku obviněného), § 140b zákona č. 182/2006 Sb. od okamžiku zveřejnění rozhodnutí o úpadku v insolvenčním rejstříku nedovoluje přiznat poškozenému požadovanou částku v adhezním řízení v jiném případě než v tom, který je jako výjimka obsažen v textu § 140b tohoto zákona. V posuzované věci, jak je shora uvedeno, dne 2. 10. 2012 obviněný podal na sebe (na svůj majetek) „insolvenční návrh" spojený s „návrhem na povolení oddlužení" (takto jeho podání označuje i insolvenční rejstřík). Dne 29. 10. 2012 Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci (insolvenční soud) vydal pod sp. zn. xxx „rozhodnutí o úpadku" obviněného, s nímž v souladu s § 148 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb. spojil i „rozhodnutí o způsobu řešení úpadku" (rozhodnutí, jímž obviněnému povolil oddlužení, č. l. 29 až 31). Usnesením ze dne 10. 1. 2013 insolvenční soud schválil oddlužení obviněného plněním splátkového kalendáře po dobu pěti let (§ 406 odst. 1 a 3 zákona č. 182/2006 Sb., č. l. 32 až 35 spisu). Podstatné tedy je, že bylo vydáno „rozhodnuti o úpadku" (§ 136 insolvenčního zákona), jehož účinky trvaly v době rozhodování soudu v adhezním řízení, přičemž obecně platí, že neurčí-li jinak svým rozhodnutí insolvenční soud, trvají účinky „rozhodnuti o úpadku" až do skončení insolvenčního řízení. Za této situace nelze v adhezním řízení sice rozhodnout o přiznání nároku na náhradu škody, ale poškozené je třeba s jejich nároky podle § 229 tr. ř. odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních (srov. přiměřeně rozhodnutí č. 20/2003 Sb. rozh. tr., které s ohledem na novelizované ustanovení insolvenčního zákona v § 140a až 140e zákonem č. 294/2013, s účinností od 1. 1. 2014, lze přiměřeně nyní aplikovat)."* S ohledem na výše uvedené judikaturní závěry nelze mimo jiné přisvědčit ani vágnímu, ničím podloženému argumentu poškozené, že daný postup lze aplikovat pouze v řízení, kdy je úpadek řešen formou konkurzu,

nikoli oddlužením (v obou citovaných případech se jednalo o řešení úpadku formou oddlužení). Tuto argumentaci je tak třeba považovat za zcela nepřípadnou. Obžalovaný tedy závěrem shrnuje, že odvolací argumentaci poškozené nelze považovat za případnou. Podané odvolání tedy nelze považovat za důvodné a nemělo by mu být odvolacím soudem vyhověno.

7. K veřejnému zasedání se obžalovaný Radek M. osobně dostavil.

8. Po podání zprávy o stavu věci bylo doplněno dokazování přečtením podstatného obsahu insolvenčního spisu Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, sp. zn. xxx.

9. Poté zmocněnec poškozené odkázal na písemně podané odvolání včetně konečného návrhu.

10. Obhájce obžalovaného v podrobnostech odkázal na písemně podané odvolání s tím, že zdůraznil několik zásadních věcí. Je zcela zřejmé, že po rozhodnutí Nejvyššího soudu bylo soudu nalézacímu uloženo hlavně, aby se vypořádal se subjektivní stránkou dané věci a obhájce se domnívá, že i nadále, co se týče hodnocení důkazů a právních závěrů, zůstal nalézací soud na půli cesty, resp. se nezabýval dostatečně obhajobou obžalovaného, která se týká jednak jeho snahy splácet, jeho následného chování, které je samozřejmě podstatné pro vyhodnocení subjektivní stránky. Nelze jinak hodnotit subjektivní stránku než na základě vnějších projevů zejména obžalovaného, tzn., jak k dané věci přistupoval a není podstatné to, na čem se můžeme shodnout, že mohlo dojít k tzv. podvodnému vlámání se do závazku. Nicméně od samého počátku, od toho, co obhájce převzal obhajobu, je přesvědčen, že se jedná o zcela mezní věc, v podstatě jinak by zřejmě ani Nejvyšší soud tu záležitost nevracel soudu nalézacímu k tomu, aby rozhodl znovu. Obhájce znovu poukazuje na skutečnost, že nalézací soud de facto dospěl k alternativnímu závěru, co se týče subjektivní stránky. Nalézací soud na jednu stranu tvrdí, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém, na druhou stranu připouští, že se mohlo jednat o úmysl nepřímý. Obhájce si myslí, že takové alternativní závěry z logiky věci nejsou možné. Současně vytýká obhájce rozsudku okresního soudu to, že se se soud nevypořádal se všemi okolnostmi a se všemi důkazy, které byly provedeny. Tím má na mysli zejména zprávu tehdejšího zaměstnavatele obžalovaného, která svědčila o tom, že nejenom ten obchod s europaletami, který potom částečně nedopadl, ale že obžalovaný měl i jiné zdroje příjmu, z kterých mohl oprávněně očekávat, že bude schopen splnit svůj závazek. Zároveň by chtěl obhájce akcentovat i to, že přístup obžalovaného rozhodně nesvědčí o tom, že by se jednalo o nějaký typický případ podvodu, protože obžalovaný skutečně měl snahu tu situaci řešit, byť se to nepodařilo, a obhájce nemůže v této souvislosti nezmínit také to, že na dané situaci se velkou měrou podílela i poškozený společnost. Tím myslí jednak jistou liknavost nebo nedbalost, co se týče zajišťování závazků, ale na tom nechce obhájce stavět tu obhajobu, myslí si, že důležitější je to, že obžalovaný, když chtěl refinancovat tu půjčku, tak v podstatě to bylo znemožněno tím, že poškozená společnost požadovala z půjčené částky 1.000.000 Kč asi 450.000 Kč pokuty, což s ohledem na judikaturu Nejvyššího soudu, aktuální judikaturu Nejvyššího soudu by mohlo být označeno až za lichevní jednání. Obhájce si nemyslí, že obžalovaný jednal jenom v tom, aby předstíral, resp. kamufloval to, že by nechtěl od počátku vrátit tu půjčku, ale měl skutečně snahu svému závazku dostát. V tomto smyslu si obhájce myslí, že úvahy nalézacího soudu nejsou úplné, nevypořádal se úplně se všemi provedenými důkazy, a proto navrhuje, aby odvolací soud rozhodl tak, jak je uvedené v písemném návrhu. Co se týče druhého žalovaného trestného činu, tzn. poškozování cizích práv, tak si obhájce myslí, že i zde nalézací soud zbytečně akcentoval pouze jediný důkaz, tzn. výpověď, byť jednoho z poškozených, aniž by se vypořádal s tím, že vlastně obžalovaný obdržel plnou moc, v které byl uveden rozsah zmocnění, tzn., že je oprávněn sjednat jakoukoliv zástavu k tomu předmětnému bytu a nikoli jen zástavu ve prospěch bankovní instituce, tak jak vypověděl poškozený. Obhájce si myslí, že to je naprosto zásadní důkaz, který popírá skutkovou variantu, která je uvedena ve výroku odsuzujícího rozsudku. Pouze stručně obhájce reagoval na rozhodnutí o trestu, protože si myslí, že s ohledem na to, že obžalovaný již vykonal část předchozího uloženého trestu, a s ohledem na uplynutí doby, s ohledem na to, že má dvě malé

děti, se nedomnívá, že uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody by bylo společnosti jakkoli prospěšné. Bylo by to kontraproduktivní, pro věřitele bude zřejmě vhodnější, pokud obžalovaný bude schopen dále plnit alespoň ve formě oddlužení své závazky. Ve zbytku obhájce odkázal na písemně podané odvolání včetně jeho doplnění.

11. Obžalovaný s podáním obhájce projevil souhlas a ničeho nedoplnil. K dotazu soudu obžalovaný uvedl, že od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v dubnu 2023 nějaké dva nebo tři měsíce, neví, kdy přesně nastoupil do práce, ale myslí si, že dva nebo tři měsíce po propuštění, tak se věnoval rodině, byl s rodinou, takže po pravdě trávil čas primárně s nimi. Potom nastoupil do práce a následně na to, jakmile věděl, že má možnost vykonávat tu práci, tak si zažádal o to oddlužení jako takové. Pracuje jako administrativní pracovník, jedná se převážně o zprostředkování přeprav, je to v rámci prodeje krmiv, takže zprostředkovává přepravy a zařizuje, fakturuje atd. Europalety už ne. K dotazu z čeho žil po dobu, co byl s rodinou po propuštění z výkonu trestu, obžalovaný uvedl, že manželka byla na mateřské, vypomáhala jim rodina. K dotazu v rozhodné době, kdy říká, že měl kromě europalet ještě jiné příjmy, zda v té době z těchto příjmů platil své oficiální závazky, ne ty, které měl například u pana S., který si zapisoval půjčené částky a pak mu to vyúčtoval a on mu to vrátil poté, co si půjčil o první olomoucké investiční, tak jestli ty oficiální závazky splácel, obžalovaný uvedl, že v tu chvíli má takový pocit, že minimálně, jestli proběhlo, tak to bylo na menší úrovni. K dotazu, z jakého důvodu, když tvrdí, že měl dostatečný příjem, aby mohl splácet i půjčku od poškozené, obžalovaný uvedl, ano, tak byl si vědom toho, že…. V podstatě chtěl nastartovat takové to podnikání a následně z těch nadstandardních příjmů ty závazky začít splácet, a s tím, do toho šel. S panem D. spolupracoval tak dva roky před tím, než proběhla ta zápůjčka od poškozené, tuší, že tak nějak. S ohledem na zjištění učiněné krajským soudem ve veřejném zasedání dotazem na zmocněnce poškozené, že nemá žádnou informaci, že by poškozené někdy došly platby obžalovaného učiněné prostřednictvím poštovních poukázek, ač to ověřovali opakovaně, obžalovaný k platbám prostřednictvím poštovních poukázek uvedl, že to vždy předával a věří tomu, že to bude zdokladováno nebo budou k tomu důkazy v rámci Vězeňské služby na Vazební věznici Olomouc, protože prostě platby posílal. Věří tomu, že to tam budou mít v nějaké databázi, to stoprocentně. Na složenkách uváděl adresu svého trvalého bydliště.

12. Státní zástupkyně se ve veřejném zasedání k podaným odvoláním vyjádřila tak, že podle jejího názoru nalézací soud doplnil dokazování v souladu s instrukcemi, které mu byly uloženy Nejvyšším soudem jako soudem dovolacím. Má za to, že v rozhodnutí je přesně a výstižně formulováno, z jakých skutečností, které byly obsaženy v jednotlivých důkazních prostředcích, nalézací soud dospěl k závěru, že zavinění ve smyslu trestněprávního je u obžalovaného dáno ve smyslu úmyslu přímého. To nalézací soud náležitě, srozumitelně vysvětlil. Pokud jdou tedy splněny tyto otázky, které nalézacímu soudu udělil dovolací soud, má za to, že dospěl ke správnému právnímu závěru a obžalovaného znovu odsoudil pro skutek, v němž spatřuje oba trestné činy, jak jsou uvedené v rozsudečné části napadeného rozhodnutí. Pokud pak nalézací soud opět udělil obžalovanému trest, který byl v původním řízení v rámci řízení odvolacího udělen, má za to, že bylo postupováno opodstatněně. Ty důvody, proč bylo přistoupeno k uložení trestu v jeho přímé formě, tedy trest odnětí svobody s přímým výkonem ve věznici s ostrahou, jsou náležitě vysvětleny a jsou opodstatněné zjištěními k osobě obžalovaného, k tomu, jakým způsobem se trestné činnosti dopustil, její závažnosti a zejména tou vysokou škodou, kterou stíhaným jednáním poškozené společnosti způsobil. Proto má státní zástupkyně za to, že výroky o vině i o trestu netrpí žádnou vadou. Pokud jde o výrok v adhezním řízení, které nalézací soud učinil, ten odpovídá právnímu stavu. Tudíž státní zástupkyně má za to, že není co měnit na rozhodnutí napadeného rozsudku, a závěrem státní zástupkyně navrhla, aby odvolací soud postupoval podle § 256 trestního řádu ohledně obou podaných opravných prostředků.

13. Poté bylo na žádost obhájce ve smyslu § 213 odst. 2 trestního řádu doplněno dokazování zprávou psychiatra o zdravotním stavu manželky obžalovaného s tím, že po doplnění dokazování strany setrvaly na svých podáních a konečných návrzích.

14. Je třeba uvést, že krajský soud jako soud odvolací se předmětnou věcí zabývá již po druhé, když poprvé rozhodoval o odvoláních Okresního státního zástupce v Olomouci, obžalovaného Radka M. a poškozené První olomoucké investiční, a.s. proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 18. 5. 2022, č.j. 6 T 109/2021-386, kterým byl obžalovaný Radek M. uznán vinným zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku a přečinem poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a za to byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 24 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 4 let za současného uložení přiměřené povinnosti, aby ve zkušební době podle svých sil a možností uhradil škodu, kterou trestným činem způsobil. Poškozená společnost byla podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Krajský soud rozsudkem ze dne 9. 9. 2022, č. j. 68 To 149/2022-414, rozhodl tak, že z podnětu odvolání Okresního státního zástupce v Olomouci a poškozené První olomoucké investiční, a. s. zrušil rozsudek okresního soudu v celém výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody a nově obžalovaného odsoudil k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 2 roků a 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou a obžalovanému uložil povinnost zaplatit poškozené společnosti na náhradě škody částku 1.000.000 Kč. Odvolání obžalovaného bylo jako nedůvodné zamítnuto. Obžalovaný si podal ve věci dovolání, o kterém rozhodl Nejvyšší soud usnesením ze dne 5. 4. 2023, č.j. 7 Tdo 226/2023-466, tak, že zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 9. 9. 2022, sp.zn. 68 To 149/2022 a rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 18. 5. 2022, sp.zn. 6 T 109/2021, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a Okresnímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Současně Nejvyšší soud rozhodl, že se obviněný Radek M. nebere do vazby.

15. Po rozhodnutí Nejvyššího soudu okresní soud provedl v hlavním líčení dokazování a rozhodl shora uvedeným, odvoláními napadeným, rozsudkem, a to tak, jak je shora uvedeno.

16. Z podnětu podaných odvolání podle § 254 trestního řádu přezkoumal odvolací soud zákonnost a odůvodněnost napadených výroků, tj. výroku o vině, výroku o trestu a výroku o náhradě škody, jakož i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

17. Předně je nutno uvést, že pokud jde o postup řízení, které předcházelo odvoláními napadeným výrokům, pak v tomto směru odvolací soud nezjistil podstatné procesní vady, jež by mohly mít vliv na správnost rozhodnutí, zejména nebyla zjištěna závažná porušení těch procesních ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby.

18. Pokud jde o odvolání obžalovaného zaměřené do výroku o vině, tak je nutno konstatovat, že odvolacím námitkám podle názoru krajského soudu nelze přiznat důvodnost. Pokud jde o část odvolací argumentace obhajoby týkající se jednání poškozené (bod IV. odůvodnění odvolání), poškozování cizích práv (bod V. odůvodnění odvolání), tak lze odkázat na body 24. až 33. odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu, ze kterých je zřejmé, že tuto argumentaci obžalovaného považuje Nejvyšší soud v souladu s předchozími závěry jak okresního soudu, tak krajského soudu za zjevně neopodstatněnou.

19. Pokud obhajoba namítá, že ve vztahu k přečinu poškození cizích práv nalézací soud zbytečně akcentoval pouze jediný důkaz, a to výpověď, byť jednoho z poškozených, aniž by se vypořádal s tím, že vlastně obžalovaný obdržel plnou moc, v které byl uveden rozsah zmocnění, tzn., že je

oprávněn sjednat jakoukoliv zástavu k tomu předmětnému bytu a nikoli jen zástavu ve prospěch bankovní instituce, tak jak vypověděl poškozený, tak je nutno uvést, že s touto argumentací se krajský soud neztotožnil. Svědek poškozený Petr P. zcela jednoznačně vypověděl, že plná moc byla obžalovanému udělena za účelem zajištění úvěru u banky, kdy dokonce uvádí, o jakou banku se mělo jednat, resp. kde se tato banka v Olomouci nachází. Dále tento svědek uvedl, že rozhodně obžalovanému nezastavovali byt pro účely zápůjčky od První olomoucké investiční, a.s., o tomto nebyla řeč. Obhajobu v tomto směru v podstatě vyvrací i další sled událostí, a to především zfalšování podpisů Dany P. a Petra P. na zástavní smlouvě. Pokud by to bylo tak, jak uvádí obžalovaný, tak by jistě manželé P. nebyli překvapeni, že jejich nemovitost je zastavena ve prospěch poškozené společnosti a nijak by proti tomu nebrojili, resp. svědek P. by nevypovídal tak, jak vypovídal. U matky obžalovaného lze pochopit, že nedala souhlas s trestním stíháním svého syna. To však nijak nezpochybňuje výpověď svědka P. Současně je třeba uvést, že pokud by skutečně jmenovaní souhlasili se zastavením bytu ve prospěch jakéhokoli věřitele, tedy nejen ve prospěch banky, tak by nebyl důvod podpisy na zástavní smlouvě falšovat. Podle názoru krajského soudu to byl právě ten důvod, proč nebyla dána zástavní smlouva k podpisu jmenovaným. V této souvislosti je však nutno uvést, že i Nejvyšší soud se v podstatě ztotožnil se závěrem okresního i krajského soudu, že znaky tohoto trestného činu byly naplněny. Nejvyšší soud se v této souvislosti vyjádřil i k námitce obžalovaného, že skutková věta nesprávně obsahuje informace o tom, že se svého jednání, které mělo způsobit poškození cizích práv, dopustil i proti své matce, která, nedala s jeho stíháním souhlas podle § 163 trestního řádu s tím, že soudy vzhledem k absentujícímu souhlasu nemohly dospět k uvedenému zjištění. K tomu Nejvyšší soud uvedl, že pro konečné odsouzení skutkové zjištění, zda se čin stal i ke škodě jiného (matky obviněného), nemělo jakoukoli relevanci, čehož si soudy (okresní i krajský) byly výslovně vědomy s odkazem na odst. 19 rozsudku odvolacího soudu. Orbiter dictum ovšem dle názoru dovolacího soudu nelze přehlédnout, že jméno matky obviněného bylo poněkud nejednoznačně ve skutkové větě obsaženo, a to nikoli pouze v souvislosti s paděláním jejího podpisu, kde nepochybně měla taková informace své místo, ale i v souvislosti se zásahem do práv, což však s ohledem na další závěry usnesení Nejvyššího soudu může být upřesněno. Okresní soud toto v napadeném rozsudku neupřesnil, a proto k tomuto upřesnění přistoupil ve prospěch obžalovaného odvolací soud tak, jak vyplývá ze skutkové věty tohoto rozsudku.

20. Nejvyšší soud se pak zabýval i námitkou neplatnosti právního jednání, a především se neztotožnil s myšlenkou, podle níž by závěr o neplatnosti právního jednání vedoucího k uzavření smlouvy o zápůjčce měl mít nutně dopad na trestněprávní kvalifikaci skutku nebo obviněným domáhanou procesní přípustnosti důkazu listinou této smlouvy. V dalším lze odkázat na odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu s tím, že Nejvyšší soud konstatuje, že neplatnost smlouvy by soudům nijak nezamezila zkoumat úmysl smluvních stran při sjednávání této smlouvy, tedy čeho chtěly dosáhnout, a zejména k čemu materiálně směřoval své kroky obviněný, a to i s přihlédnutím k jejímu (byť formálně neplatnému) obsahu.

21. Naopak Nejvyšší soud uznal za důvodnou námitku obžalovaného, že se soudy dostatečně nezabývaly vnitřním vztahem obviněného k případně vzniklé škodě, tedy zda bylo jeho záměrem svůj závazek (primárně sjednaný způsobem, tedy splátkami) hradit, tedy Nejvyšší soud vytkl soudům, že se pro závěr o vině spokojily se zjištěním, že obviněný cíleně uvedl v omyl poškozeného pro vstup do závazku stran zajištění. Přitom je nezbytné trvat na důsledném uplatňování odpovědnosti za plné zavinění, když tato zásada je jednou ze stěžejních, na kterých je vůbec vystavěna definice trestného činu, když k naplnění trestní odpovědnosti za následek nestačí jej pouze způsobit, ale je nutno jej také zavinit. Nejvyšší soud tedy uložil okresnímu soudu, aby se tímto právním posouzením zabýval s tím, že v bodě 48. odůvodnění svého usnesení dal k tomuto určité vodítko, aniž by mohl činit konečné závěry. Jak sám Nejvyšší soud uvádí, tak k tomuto posouzení v podstatě skutkové podklady byly opatřeny a dílem i z nich vyplývající závěry vyjádřeny, avšak podle názoru Nejvyššího soudu bude nutné z naznačeného pohledu tyto upřesnit. Podle

názoru krajského soudu jako soudu odvolacího okresní soud postupoval v intencích usnesení Nejvyššího soudu a tyto závěry upřesnil, kdy lze odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku, zejména pak na body 23. až 29. S tímto hodnocením důkazů a závěry okresního soudu ohledně vnitřního vztahu obžalovaného k následku a záměru obžalovaného plnit své povinnosti ze závazku vyplývající, se krajský soud zcela ztotožňuje a odmítá námitku obhajoby, že z okolností, které Nejvyšší soud uvedl jako okolnosti významné z hlediska hodnocení vnitřního vztahu obžalovaného k následku a záměru plnit si své povinnosti ze závazku, si okresní soud vybral jen ty okolnosti svědčící v neprospěch obžalovaného. V této souvislosti krajský soud zdůrazňuje, že provedené důkazy svědčí o tom, že obžalovaný si od poškozené společnosti půjčil peníze tzv. za každou cenu, aniž by reálně přemýšlel, zda bude schopen za daných podmínek tyto peníze vrátit, resp. musel si být vědom toho, že peníze nebude schopen vrátit dle smlouvy. A to už jen z jednoho prostého důvodu, a to z důvodu, že v té době už měl dluhy, které nebyl schopen plnit, resp., pokud některé z nich plnil, tak jen v minimální výši, jak sám k dotazu odvolacího soudu uvedl. To obžalovaný uvedl k dotazu soudu ve vztahu k oficiálním dluhům, tedy nikoli k těm, které měl vůči fyzickým osobám tvz. bez papíru. To je však v rozporu s tvrzením obžalovaného, že byl zajištěn kromě europalet i jinými příjmy. Pokud by totiž tomu tak bylo, tak by plnil jak existující dluhy, tak i závazky z předmětné smlouvy o zápůjčce. Z provedeného dokazování je zřejmé, že peníze, které si obžalovaný půjčil, byly především určeny na to, aby vrátil dluhy, které měl u Jakuba S. a jeho matky (shodou okolností účetní u Petra D.), resp. jeho rodiny. Proto mu také Jakub S. zápůjčku peněz od První olomoucké investiční, a. s. přes svého kamaráda Jakuba V. zprostředkoval. O tom svědčí především listinné důkazy, ale i výpověď bratra obžalovaného, že peníze v podstatě bezprostředně poté, co přišly na účet bratra obžalovaného, byly vybrány bratrem obžalovaného a předány obžalovanému. Jak s těmi penězi obžalovaný skutečně naložil, nelze ověřit, protože s nimi zřejmě nakládal tzv. bez papíru. Z provedeného dokazování, a to z výpovědi svědkyně Jany L., je pak zcela nepochybné, že úloha Jakuba S. a jeho kamaráda Jakuba V. při zprostředkování zápůjčky pro obžalovaného byla klíčová, kdy Jakub V., kamarád Jakuba S., byl velmi blízkým přítelem Jany L. a v podstatě se za obžalovaného zaručil. O tom, že část peněz vložil do obchodu s europaletami, obžalovaný nepředložil žádný doklad. Ale i kdyby to byla pravda, tak to nemění nic na tom, co je uvedeno dále. Pokud totiž obžalovaný předložil faktury týkající se obchodu s europaletami, tak je nutno zdůraznit, že tyto obchody neučinil obžalovaný jako fyzická osoba s přímým ziskem, ale buď jako jednatel společnosti Moravia Trucks Logistic s.r.o. nebo jako fyzická osoba, která uzavřela smlouvu o spolupráci s DS – rentmove s.r.o. zastoupenou jednatelem Petrem D. V souvislosti s předloženou smlouvou o spolupráci na č.l. 544, je možno vyslovit minimálně pochybnosti o jejím obsahu, když například v bodě I. Předmět smlouvy není uvedeno, co má zájemce vlastně zájem uzavřít. Je možno snad dodat, že i ve smlouvě o spolupráci, kterou uzavřel obžalovaný jako jednatel firmy Moravia Trucks Logistic s.r.o. s firmou Perfekcie Group s.r.o. zastoupenou jednatelem Jakubem S., shodou okolností v listopadu 2018, tj. po uzavření smlouvy o zápůjčce s poškozenou společností, není rovněž v bodě I. Předmět smlouvy uvedeno, co má vlastně zájemce zájem uzavřít. V souvislosti s prohlášením Natálie H., že zrovna od září 2018, tedy opět po uzavření smlouvy o zápůjčce, nakupovala od Moravia Trucks Logistics s.r.o. palety, má krajský soud o těchto listinách výrazné pochybnosti. O tom, jak „úspěšné“ a „pravidelné“ byly obchody s europaletami obžalovaný velmi dobře věděl před uzavřením smlouvy o zápůjčce s poškozenou společností. Z výpovědi svědka Petra D. je zcela zřejmé, že z těchto obchodů s europaletami byl zisk minimální. Podle názoru krajského soudu pak úspěšnost těchto obchodů souvisela i s přístupem obžalovaného, který je zřejmý například z vyjádření společnosti Stanislav Hovězák s.r.o. Tato společnost byla obžalovaným ohledně nákupu palet oslovena již v toce 2016, ale to pouze komunikovali s tím, že žádný obchod uskutečněn nebyl. K realizaci nákupu palet došlo až v prosinci 2017. Nicméně když přijel kamion s objednanými paletami, bylo při vykládce zjištěno, že palety neodpovídají kvalitě, jaká byla přislíbena. Obžalovaný byl na místě konfrontován a dohodli se, že si palety nechají po slevě. Více nákup palet od tohoto pána, tedy obžalovaného, realizovat nechtěli. Poté byla společnost kontaktována obžalovaným v září 2018 pod záštitou jiné

společnosti HS INTERSPED s.r.o. se zájmem navázat na dodávku z předchozího roku a začít dodávat opět palety, byly realizovány dva nákupy a poté opět spolupráci ukončili. S ohledem na obsah emailové komunikace bylo důvodem ukončení spolupráce zřejmě to, že byl obžalovaný vyzýván několikrát ke komunikaci a nereagoval. Pokud jde o obchodní spolupráci se společností Palservis, s.r.o., tak ze sdělení Palservis, s.r.o. bylo zjištěno, že tato spolupráce proběhla v září 2017 a byla zrušena dne 13. 11. 2017 z důvodu nepodloženého navyšování cen, nedodržení kvality a nespolehlivosti s dodržováním termínů dodávek objednaných palet. O tom, jak dopadlo působení obžalovaného ve společnosti Moravia Trucks Logistik, s.r.o., svědčí trestní příkaz Okresního soudu v Přerově ze dne 30. 3. 2022, č.j. 1 T 46/2022-116, který nabyl právní moci dne 6. 5. 2022, a kterým byl obžalovaný pravomocně odsouzen za přečin porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku podle § 227 trestního zákoníku. Tudíž pokud se obžalovaný z hlediska jeho záměru svůj závazek vůči poškozené společnosti hradit splátkami hájí tím, že obchod s europaletami mu měl za tímto účelem zajistit pravidelný příjem, tak tuto obhajobu je nutno odmítnout. O záměru obžalovaného plnit ze smlouvy o zápůjčce vypovídá i obsah komunikace mezi ním a advokátem Mgr. Pavlem A. na č.l. 549, který poté, co mu na jeho dotaz sdělil obžalovaný, že věřitel neověřoval je úvěruschopnost, doslova uvádí… „Skvělé, smlouva je tak absolutně neplatná. Obžalovaný se ještě ujišťuje, jestli to znamená, že vrátí částku 1.000.000 Kč a úroky, co dosud zaplatil, mu budou navráceny, resp. zaplatí o to méně. Poslední, co je v dostupné komunikaci, je otázka obžalovaného, na kterou si v podstatě sám odpovídá, že ta zástava je nejspíš platná. V této souvislosti je třeba poukázat na výpověď Jany L., která mimo jiné uvedla, že obžalovaný byl velmi sympatický, ještě si říkala, že je fajn, že se mu tak daří, bavili se o tom, jak se nedávno vrátil z Ukrajiny, působil velmi seriózně, bavili se o tom, že má obžalovaný velké cíle, že má teď ten byznys upgradovat, a to právě kvůli těm finančním prostředkům, takže se pro jistotu ptala, jestli nemá náhodou nějaké exekuce, kdy obžalovaný jí s úsměvem řekl, že v žádném případě.

22. Podle názoru krajského soudu vše shora uvedené svědčí pro závěr, že subjektivní stránka trestného činu podvodu se vztahuje ke všem znakům trestného činu podvodu. Úmysl obžalovaného, a to minimálně nepřímý, pokrývá i vznik škody, tedy následek. Obžalovaný spoléhal na v budoucnu nejisté události, na nejisté obchody s europaletami, které mu rozhodně nemohly zajistit pravidelný příjem a možnost plnit si své povinnosti z uzavřeného závazkového vztahu.

23. Z hlediska viny lze tedy uzavřít, že krajský soud se zcela ztotožňuje se závěry okresního soudu o vině obžalovaného a s právní kvalifikací skutku popsaného ve výroku napadeného rozsudku a v tomto rozsahu lze odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

24. Pokud jde o odvolání obžalovaného zaměřené do výroku o trestu, tak je třeba uvést, že námitkám obhajoby směřujícím do uložení trestu odnětí svobody spojeného s přímým výkonem ve věznici s ostrahou, je možno přiznat důvodnost. Je skutečností, že rozsudkem ze dne 9. 9. 2022 krajský soud mimo jiné z podnětu odvolání státního zástupce zrušil napadený rozsudek okresního soudu v celém výroku o trestu a obžalovanému uložil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 roků a 6 měsíců, což odůvodnil tak, že s ohledem na důslednou přípravu trestné činnosti, její rafinovanost a výši způsobené škody je uložení tohoto druhu trestu zcela namístě, a to i s přihlédnutím, že obžalovaný byl již v minulosti soudně trestán mimo jiné pro majetkovou trestnou činnost. Takovým druhem trestu chtěl dát krajský soud obžalovanému najevo, že jeho jednání je vysoce společensky škodlivé a nežádoucí. Pokud obžalovaný argumentuje rodinnými poměry, tak je třeba uvést, že rodinu zakládal v době, kdy si byl vědom svých dluhů a také toho, že je proti němu vedeno trestní řízení. To však krajský soud uvádí jen v souvislosti s již shora uvedeným, tedy s tím, co si krajský soud myslí o zodpovědnosti, resp. nezodpovědnosti obžalovaného obecně. Současně je nutno poukázat i na to, že v té době obžalovaný nezaplatil ničeho na náhradu způsobené škody. Pokud okresní soud v pořadí druhým rozsudkem obžalovanému uložil nepodmíněný trest odnětí svobody ve shodě s krajským soudem, tak je nutno uvést, že v pořadí druhým rozsudkem okresní soud rozhodoval s více jak ročním odstupem od

rozhodnutí krajského soudu jako soudu odvolacího (což v daném případě rozhodně nelze klást k tíži obžalovanému), kdy obžalovaný vykonal téměř půl roku z uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody, což nepochybně mělo výchovný účinek. Obžalovaný, byť zejména z pohledu poškozené společnosti spíše symbolicky, z vězení posílal na náhradu škody poštovní poukázkou stovkové částky poškozené společnosti, jak vyplývá z č.l. 695 až 696 spisu, kdy, byť tyto platby nebyly potvrzeny ze strany poškozené společnosti, tak krajský soud nemá důvod pochybovat o tom, že byly zaslány a bude tedy na místě, aby si toto obžalovaný ověřil. Po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody Nejvyšším soudem obžalovaný pravidelně měsíčně od června 2023 do září 2023 zasílal z účtu na účet poškozené společnosti částku 3.000 Kč. Důvodem ukončení těchto plateb byla právní moc rozhodnutí insolvenčního soudu o zjištění úpadku dlužníka obžalovaného. Obžalovaný si našel práci a krajský soud chce věřit tomu, že si obžalovaný uvědomil závažnost jednání, kterým byl uznán vinným, s tím, že nahradí škodu, kterou svým protiprávním jednáním způsobil. Krajský soud má za to, a to nejen s ohledem na shora uvedené, ale i s ohledem na vyživovací povinnost obžalovaného vůči nezletilým dětem, ale v podstatě i vůči manželce, která je na rodičovské a má zdravotní potíže, že za dané situace není nezbytně nutné již na obžalovaného působit přímým výkonem v trestu odnětí svobody. Proto krajský soud přistoupil k zrušení celého výroku o trestu a nově obžalovaného po úpravě skutkové věty, jak je uvedeno již shora, odsoudil k výchovnému trestu nespojenému s přímým výkonem ve věznici. Takto uložený trest považuje v dané situaci za účelnější tak, aby obžalovaný dostál svým povinnostem včetně náhrady škody. Je otázkou, zda insolvenční soud schválí oddlužení obžalovaného, nicméně bude účelnější, aby obžalovaný zůstal na svobodě, pracoval a podle svých sil splácel způsobenou škodu, a to případně i v rámci oddlužení. Obžalovanému je třeba zdůraznit, že trest odnětí svobody s podmíněným odkladem na zkušební dobu znamená nejen povinnost vést ve zkušební době řádný život. Tento trest byl doplněn tím, že bylo obžalovanému uloženo, aby podle svých ve zkušební době nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil. V případě, že by bylo v silách obžalovaného způsobenou škodu alespoň částečně hradit v průběhu zkušební doby a on by tak nečinil, tak i to může být důvodem pro rozhodnutí o tom, že původně podmíněně odložený trest odnětí svobody vykoná v příslušném typu věznice. I to bude sledováno v rámci současně vysloveného dohledu nad obžalovaným. Účelem dohledu probačního úředníka pak bude nejen sledování a kontrola chování obžalovaného, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti, ale i odborné vedení a pomoc obžalovanému s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život. Krajský soud je přesvědčen, že obžalovaný se svým zcela nezodpovědným přístupem k povinnostem, k dodržování pravidel, právních norem takový dohled potřebuje. Při vyhodnocení polehčující okolnosti, že se na obžalovaného hledí jako by odsouzen nebyl, a současně při vyhodnocení přitěžující okolnosti, že obžalovaný spáchal dva trestné činy, při zohlednění všech okolností případu, i toho, že obžalovaný téměř půl roku již strávil ve výkonu trestu odnětí svobody, považuje krajský soud úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 let, tedy trest na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let a zpřísněn dohledem a povinností podle svých sil ve zkušební době nahradit škodu způsobenou trestným činem, za zákonný a přiměřený.

25. Pokud jde o odvolání poškozené společnosti První olomoucká investiční a.s. zaměřené do výroku o náhradě škody, tak toto byl krajský soud nucen zamítnout, když situace je oproti situaci, ve které rozhodoval v pořadí prvním rozsudkem, jiná. V době původního rozhodování okresnímu soudu nic nebránilo, aby obžalovanému uložil povinnost zaplatit na náhradě škody poškozené společnosti 1.000.000 Kč, když v té době již bylo insolvenční řízení týkající se obžalovaného pravomocně zastaveno (usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 27. 1. 2022, č. j. xxx, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. 3. 2022, č. j. xxx, kterým soud neschválil oddlužení dlužníka Radka M. a insolvenční řízení bylo zastaveno). V době rozhodování v pořadí druhým rozsudkem okresního soudu však bylo, jak bylo zjištěno z insolvenčního spisu Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, sp. zn. KS OL 20 INS 9209/2023, zahájeno

insolvenční řízení a bylo pravomocně rozhodnuto o zjištění úpadku dlužníka obžalovaného s možností řešení oddlužením. Dle současné judikatury s odkazem na § 140b insolvenčního zákona tak nelze v jiných soudních nebo rozhodčích řízeních po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, rozhodnout o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují. Takovým řízením je i adhezní řízení, které je součástí trestního řízení a jeho předmětem je rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu škody (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2021, sp. zn. 4 Tz 37/2021.

26. S ohledem na shora uvedené bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrocích tohoto rozsudku.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí **je přípustné** dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat
a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obviněného
b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směruje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-m) nebo § 265b/2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Olomouc 17. dubna 2024

JUDr. Lenka Konrádová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Kvapilová.